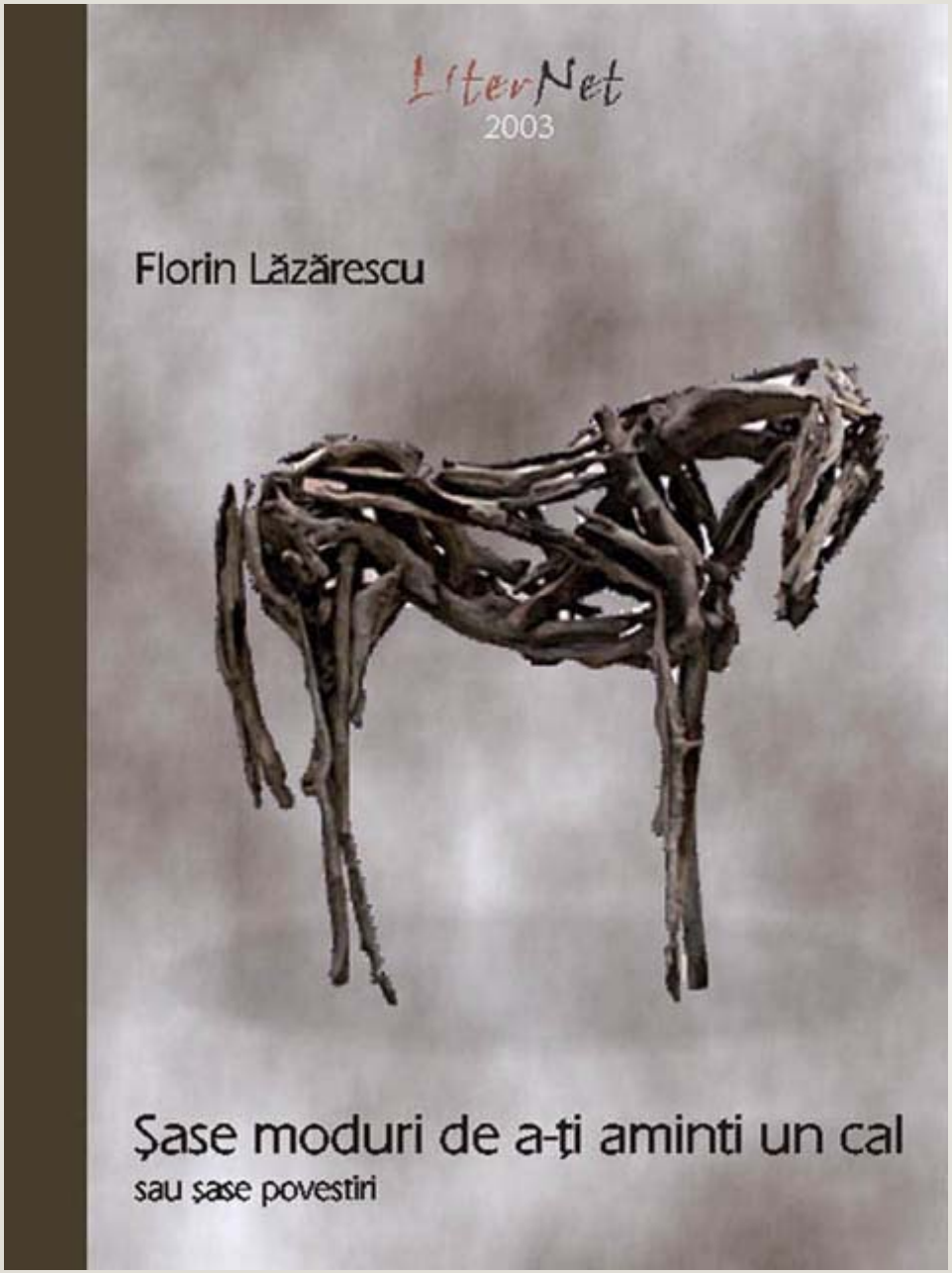
LiterNet
2003
Florin Lăzărescu
Şase moduri de a-ţi aminti un cal
sau şase povestiri

Şase moduri de a-ți aminti un cal
sau şase povestiri

FLORIN LĂZĂRESCU

Redactor: Delia Oprea doprea@literne t.ro

Ilustraţie copertă © 2003 Ionuţ Broştianu
Editor format **.pdf** Acrobat Reader: Clara Nicollet cnicollet@literne t.ro

Text : © 2003 Florin Lăzărescu
Toate drepturile rezervate autorului.

© 2003 Editura LiterNet pentru versiunea **.pdf** Acrobat Reader
Este permisă difuzarea liberă a acestei cărţi în acest format, în condiţiile în care nu i se aduce nici o modificare şi nu se realizează profit în urma acestei difuzări. Orice modificare sau comercializare a acestei versiuni fără acordul prealabil, în scris, al Editurii LiterNet este interzisă.

ISBN : 973-85948-4-7

Editura LiterNet
http://editura.literne t.ro
office@literne t.ro

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

Cuprins :

CUVÂNT ÎNAINTE 4

UN SINGUR MOD DE A SCRIE DESPRE UN PRIETEN 4

PULP FICTION 8

POVESTEA CHIRIAŞULUI GRĂBIT 40

POVESTE DE CRĂCIUN 51

ŞASE MODURI DE A-ȚI AMINTI UN CAL 57

POVESTE DE DUMINICĂ 72

PUTEREA OBIŞNUINȚEI 83

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

CUVÂNT ÎNAINTE

Un singur mod de a scrie despre un prieten

~ Lucian Dan Teodorovici ~

Cu puţini ani în urmă, când bâjbâiam într-un întuneric ceva mai dens decât în prezent în căutarea unei identităţi literare, am avut bunul-simţ de a-mi jura să nu scriu niciodată cronică literară. În sinceritatea-mi naivă de atunci, nu cu mult mai naivă decât cea de acum, mi-am motivat astfel decizia :

- pentru a nu fi nevoit să închin panegirice unor prieteni scriitori doar pentru că-mi sunt prieteni;
- pentru a evita acuzaţia că mă exprim nu tocmai laudativ faţă de o carte doar din invidie.

Între timp, s-a întâmplat să nu mă pot ţine întru totul de jurământ. Vanitos ca tot omul-scriitor, am căzut în păcatul de a-mi etala diferite complexe de superioritate sau de inferioritate în pagini aleatorii de revistă. Apoi am regretat. După care am făcut-o din nou. Şi iarăşi am regretat.

De ceva vreme, gândeam că am scăpat de obiceiul de a-mi cauza motive de regrete. Până de curând, când, pe holurile Poliromului, în timp ce trăgeam alături de prietenul Lăzărescu din ţigările noastre semiilegaliste, m-am trezit parte a următorului fragment de dialog :

L.D.T. (*sictirit, dând din mână a lehamite*) : Atunci, habar n-am pe cine să rogi. Ăla, nu, ăl'lalt nu... Vrei să-ţi fac eu o prefaţă, la mişto?

F.L. (*gânditor*) : ...?

L.D.T. (*zâmbind şugubăţ*) : Hai, mă: tu ai scris prefaţa cărţii mele de la LiterNet, eu scriu prefaţa cărţii tale. Serviciu contra serviciu, că se practică, nu?

F.L. (*zâmbind şi mai şugubăţ*) : Hai c-ar fi fain.

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

Înainte de aceste cuvinte, avusese loc un lung schimb de vorbe, schimb în cadrul căruia replicile mele au constat în a propune diferite nume pentru prefaţa cărţii sale ce urma să apară la LiterNet, iar replicile sale s-au conturat în refuzuri convertite în lungi explicaţii. Cert este că la finalul mai sus amintitului dialog m-am observat brusc în situaţia de a face o prefaţă care, oricum ai lua-o, în cele din urmă tot cu o cronică de carte seamănă. Iată-mă deci obligat de propria-mi gură slobodă să scriu un text pe care n-aş fi vrut să-l scriu. Iată-l, mai mult, pe Florin Lăzărescu obligat să folosească în cartea sa un text introductiv pe care n-ar fi vrut să-l folosească (sunt convins că, în ciuda flamei iniţiale, şi autorul celor *şase moduri de a-ţi aminti un cal* şi-ar fi dorit o prefaţă mai de doamne-ajută). Nu în cele din urmă, iată-vă pe dumneavoastră nevoiţi să citiţi nişte rânduri pe care nici autorul lor, nici autorul cărţii nu şi le-ar fi dorit scrise/cuprinse în volum. Singura consolare: s-a întâmplat – frecvent chiar – şi la case mai mari.

Aş fi totuşi recunoscător cititorilor dacă n-ar înţelege din cele de mai sus că eu, din principiu, nu aş vrea să scriu despre cartea lui Florin Lăzărescu. Singura neplăcere este că, scriind, nu pot să nu mă gândesc la faptul că unii oameni, ştiind de prietenia noastră, mi-ar putea pune la îndoială sinceritatea. Dacă aş scăpa de acest gând, nu mi-ar mai veni defel greu. Aş putea, de exemplu, să compar proza lui Florin Lăzărescu cu bătutul covoarelor – o operaţiune care îmi provoca o mare plăcere în copilărie. Când îşi aminteşte un cal în cele şase moduri posibile, când îl demască pe moş Crăciun prin "procedeul gumarilor", când ne povesteşte cum s-a născut concomitent în cei trei Carpaţi ai ţării noastre, fiind aproape de o naştere ubicuă, de basm, care prevesteşte un viitor măcar la fel de măreţ, autorul mă trimite spre bucuria cu care receptam îndoirea covorului sub loviturile bătătorului, cu care observam curăţirea prafului şi accentuarea liniilor colorate. Iar apoi, când desenul prozei capătă concreteţe, când ideile, care par iniţial doar nişte schiţe răzleţe, se încheagă robust, dezvăluind povestirea în plinătatea ei, retrăiesc bucuria desluşirii cu contururi exacte a desenului din covor, altul decât cel pe care Nicolae Manolescu l-a pus ca titlu de carte – desenul meu, cel pe care-l ştiam, cel pe care-l aşteptam, cel pentru care mă

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

oboseam să folosesc bătătorul. Bref, pentru a fi mai explicit (şi recunoscând totodată că metafora desenului din covor e una comună, dar o las aici, pentru că alta n-am la îndemână): dacă n-aş fi prieten cu Florin Lăzărescu, mi-ar veni mult mai uşor să spun că proza sa mă cucereşte prin faptul că nu-mi lasă nicicând aşteptările neîmplinite, că-mi oferă exact darul pe care mi l-am dorit înainte de a mă apuca s-o citesc.

Şi, tot dacă n-aş fi prieten cu Florin Lăzărescu, aş putea să spun, fără vreo teamă de consecinţe, că-i admir şi-i invidiez în acelaşi timp jocurile stilistice, tehnica, abordarea fără complexe a unor teme pe care alţii le-ar trece în rândul celor futile şi transformarea lor în teme cu greutate literară. Aş mai putea să spun că-l admir şi invidiez în acelaşi timp pentru talentul cu care a ştiut să asculte poveştile copilăriei sale, pentru talentul cu care l-a transformat apoi pe artistul din el în punte şi, în fine, pentru talentul cu care a condus acele poveşti, pe puntea sus-amintită, spre literatură. Şi aş mai putea spune că îl admir şi invidiez în acelaşi timp pentru modul în care se pricepe să dea valoare unor întâmplări la care toţi suntem în fond martori, dar pe care foarte puţini dintre noi sunt capabili să le priceapă aşa cum se cuvine.

Şi aş mai spune ceva dacă autorul mi-ar fi cunoscut doar prin intermediul textelor sale. Mi-aş permite să observ că, într-un moment în care agonia experimentalismului (dublată o deschidere postdecembristă spre cultura universală contemporană convertită în epigonism) dă naştere multor mutanţi literar, în locul mult-aşteptatelor mutaţii, proza lui Florin Lăzărescu nu-şi propune marcarea istoriei, ci un obiectiv mult mai puţin ambiţios, la o primă analiză: marcarea cititorilor. Perfidia (apreciabilă, fireşte) este însă că, o dată atins acest obiectiv, şi celălalt, pe care prozatorul nici măcar nu-l sugerează, va fi atins.

Sigur, mult mai multe ar fi de spus despre proza lui Florin Lăzărescu. Dar deja îmi dau seama că jocul meu e prea transparent: cu siguranţă, dumneavoastră aţi remarcat că, prefăcându-mă a nu spune nimic, m-am apucat, timid, să spun diverse lucruri despre cartea de faţă, dar, mai ales, despre literatura lui Florin Lăzărescu, în general. Aşa că mă opresc. Mă opresc înainte ca dumneavoastră să fiţi tentaţi să nu-mi luaţi în serios aprecierile de mai sus.

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

De fapt, aţi avea dreptate: nu luaţi în serios aprecierile mele de mai sus. Evident, din pricina prieteniei mele cu autorul, nu sunt cel mai indicat om pentru a-i aduce elogii. Prin urmare, ignoraţi-mă. Însă citiţi volumul. Aş avea totuşi, pentru încheiere, un avertisment: aveţi grijă cât vă implicaţi în ceea ce citiţi; s-ar putea ca, după terminarea cărţii, să-i deveniţi cu toţii prieteni apropiaţi lui Florin Lăzărescu. Şi atunci, când va fi să vorbiţi despre literatura sa, veţi avea la fel de multe scrupule ca şi mine.

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

PULP FICTION

1.

Există un univers imaginar şi unul ştiinţific. Pentru început ne vom ocupa de cel ştiinţific, deşi pe noi cel imaginar ne interesează mai mult.

Universul ştiinţific are o parte observabilă şi una care nu se poate vedea. Să vedem ce se poate vedea.

După aproximările oamenilor de ştiinţă, universul observabil cuprinde un miliard de bilioane de stele, grupate într-o sută de miliarde de galaxii.

Galaxiile sunt grupate în serii gravitaţionale asemeni modelului pe care ni-l oferă Grupul Local alcătuit din Andromeda, Norii lui Magellan şi Calea Lactee.

În interiorul Grupului Local, la două milioane două sute de mii de ani lumină de Andromeda şi doar la două sute de mii de ani lumină de Norii lui Magellan, se află Calea Lactee.

Calea Lactee are un diametru aproximativ de o sută de mii de ani lumină, iar în centrul ei se află aşa-zisul nucleu galactic de formă sferică.

La jumătatea distanţei dintre centrul şi marginea Galaxiei, mai exact la douăzeci şi şapte de mii de ani lumină, se află Soarele, o stea cu dimensiune mijlocie.

Cu un diametru de un milion trei sute nouăzeci şi două de mii patru sute kilometri, Soarele se mişcă pe o orbită pe care o parcurge în două sute de milioane de ani, ceea ce înseamnă că are la activ douăzeci şi cinci de circuite complete în jurul nucleului galactic.

Corpurile care depind gravitaţional de Soare formează sistemul solar.

Sistemul solar este despărţit de o bandă de asteroizi în sistemul solar interior şi sistemul solar exterior.

Sistemul solar exterior se grupează în jurul a patru planete gigantice: Jupiter, Saturn, Uranus şi Neptun.

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

Sistemul solar interior cuprinde alte planete de dimensiuni mai reduse: Mercur, Venus, Marte, Pământ.

De un milion trei sute de mii de ori mai mic decât Soarele, Pământul se află faţă de acesta la o distanţă maximă de o sută cincizeci şi două de milioane douăzeci şi nouă de mii de kilometri, minimă de o sută patruzeci şi şapte de milioane treizeci şi cinci de mii, deplasându-se cu o viteză de o sută şapte mii două sute şapte kilometri pe oră, pe o orbită eliptică, cu lungimea de nouă sute patruzeci de milioane de kilometri.

Două treimi din suprafaţa Pământului, adică cinci sute zece milioane o sută de mii nouă sute treizeci şi trei de kilometri pătraţi, sunt acoperite de apă, iar o treime formează uscatul, împărţit în cinci continente.

Continentele se întind între doi poli de-a lungul ambelor emisfere, la nord şi sud.

Undeva în emisfera nordică, la intersecţia paralelei de patruzeci şi cinci de grade latitudine nordică cu meridianul de douăzeci şi cinci de grade longitudine estică se află o ţară bogată şi frumoasă.

Pe o suprafaţă de două sute şaptezeci şi trei de mii cinci sute kilometri pătraţi există zece oraşe care depăşesc două sute de mii de locuitori.

Într-unul dintre aceste oraşe, într-un cartier mărginaş, ne vom opri lângă o clădire cu mai multe etaje.

Intrăm fără probleme. Portarul moţăie, cu o sticlă de vin în mână. Urcăm scările până la etajul trei. Mergem la a doua uşă de lângă baie.

În cameră se află şase paturi, din care două sunt suprapuse.

În patul de jos, doarme un om.

Visează.

Se aud puternice bătăi în uşă, apoi o voce care repetă strident:

— Fugi! Fugi! Controlul!…

Omul sare ca ars din pat, îmbrăcându-şi tricoul.

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

— Repede, nu mai ai când!…

Aici vom face un stop cadru. Priviţi cu atenţie acest personaj împietrit în pragul uşii întredeschise. Doar în chiloţi şi tricou, desculţ, cu piciorul stâng rămas în aer, cu dreptul puternic înfipt pe podea, pentru a prinde viteză. Priviţi chipul său îngrozit. Fixaţi-vă ochii pe el şi păstraţi-l în amintire, ca să-i înţelegem cât mai bine groaza…

2.

Un radiocasetofon cu ceas îmi urlă-n-pizda mă-sii-n urechi mai ceva ca sirena unei fabrici, deschid ochii ca pe nişte porţi ruginite, lumina afumată-mi stârneşte-n gură gustul amar al ţigării, bag mâna sub pernă, bâjbâi şi constat îngrozit că în pizda mă-sii nu mai este nici un pachet, mă trezesc de-a binelea, sar din pat şi cotrobăi prin hârtiile de pe jos, găsesc vreo trei pachete goale de săptămâna trecută, aici nu, nu în pizda mă-sii, iluminare, am o ţigară ruptă în buzunarul de la haină, scot tutunul, îl înfăşor într-o bucată de ziar, dar nu găsesc bricheta-n pizda mă-sii, n-am nici chibrituri, pun reşoul în priză, aştept, greu se mai încălzeşte-n pizda mă-sii, parc-ar fi un furnal, iau ibricul, unde-n pizda mă-sii vărs zaţul, am o oală, torn apă dintr-o sticlă, să nu mă curenteze-n pizda mă-sii, şi-l pun pe reşou.

În zece minute inima îmi tremură de bucurie, cana îmi arde palmele, aburii îmi inundă nările, cafeaua îmi frige vârful limbii, se adună şi formează un mic vârtej în dreptul Mărului lui Adam, parcurge binecunoscutul drum prin esofag şi dispare în hăurile stomacului. O energie divină porneşte din zona buricului şi se răspândeşte în tot corpul. Ecce homo! Aş putea interpreta valsurile lui Chopin cu degetele de la picioare. Creierul îmi toarce ca o mâţă după soba bunicii. Ridic una din casete, o fixez şi-i dau play.

Delir. Primele acorduri, mă urc în picioare pe pat, sala se umple până la refuz, reflectoarele mă orbesc, nu mai văd decât rândurile din faţă, îmi şterg transpiraţia cu dosul mânecii, îmi dreg discret glasul, inspir profund şi încep… La donna e mobile… Sala freamătă. Cu gesturi largi,

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

încruntat, mă întorc spre orchestră... Sempre una sensibile... Îndemn pe fiecare interpret în parte să conducă publicul spre extaz... Piango e rido...Lacrimi mi se scurg pe faţă... Rido e piango... Zâmbesc dirijorului care, la rândul său, îmi zâmbeşte mulţumit.

Lumină, lumină, lumină... Mă-nfăşor într-o mantie de lumină... Plutesc. Muzicienii posedaţi de propriile instrumente, publicul fredonând pe o singură voce, camera mea, toate rămân în urmă. Doar muzica mă urmează. Sunt om, sunt pasăre, sunt punct, sunt zeu...

— Da' mai lasă-n pizda mă-sii muzica aia, urlă tata de-afară. Hai, că întârzii la înmormântare!

Murise Arbiru, unul dintre vecinii noştri. Îl îngropau chiar atunci. În scurt timp, tata trebuia să meargă în faţa cortegiului funerar, ca să ajute la căratul unor obiecte de ritual.

Am închis casetofonul şi-am ieşit repede după tata. Cu hârleţul în mână, ne-am îndreptat spre livadă.

— Aici?

— Aici.

— Vezi, poate mă faci să sap degeaba!

— Da' ce, se indignă tata, crezi că uit de la mână până la gură?

Am săpat cu schimbul – pământul era cam tare – până am dat de sticle.

— Uite, zise tata, ridicând în dreptul soarelui o sticlă de vin. Sângele voinicului! Bei un pahar şi arunci cu barda-n lună!

Păstrasem în pământ, peste iarnă, special pentru ziua mea de naştere, vreo treizeci de kilograme de vin.

Am scos toate sticlele şi-am astupat groapa.

Se auziră clopotele de la biserică. Tata îşi făcu de câteva ori cruce, plecă uşor capul într-o parte şi rosti din suflet :

— Dumnezeu să-l ierte!

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

Pagina anterioară

CUPRINS

Pagina următoare

3.

Nu înţeleg cum afirmă unii că literatura s-ar fi epuizat, că nu mai e nimic nou de spus, că puţini sunt cei interesaţi de literatură. Atâta vreme cât o considerăm un mecanism, da, poate că nu se mai poate inventa o structură cu totul originală. Însă literatura înseamnă infinit mai mult. Lumea e plină de lucruri surprinzătoare, care nu au mai fost dezvăluite. Nu trece o zi fără să nu întâlnesc măcar o întâmplare ce merită povestită... Nu insist în a teoretiza, tocmai pentru că teoriile despre literatură sunt epuizabile, în măsura în care abstractizează, generalizează, caută punctul comun operelor literare.

Nici măcar industria filmului, de care literaţilor le e frică, nu poate detrona literatura. Apoi, atât filmul, cât şi literatura, cel puţin în privinţa tehnicilor de creaţie, se completează reciproc. Regizorii şi scriitorii "se fură" între ei, fac schimb de perspective, îşi împart publicul. Filmul, însă, nu are destul timp pentru a zăbovi asupra nuanţelor, se grăbeşte să ajungă la final, să-ţi demonstreze ceea ce şi-a propus. Întotdeauna vor exista oameni interesaţi de nuanţe, oameni capabili să sesizeze diferenţele care dau un sens existenţei. La urma urmei, ajungem la adevărul lui Sterne, nu lucrurile sau întâmplările sunt importante, ci opiniile despre ele. Şi nu cunosc alt mod mai potrivit de a-ţi prezenta opiniile decât prin literatură.

Să zicem că ne-am afla cu o cameră de filmat deasupra cortegiului funerar al lui Arbiru. Vreo cincizeci de oameni vii şi un mort. În faţă, merg cei cu Steagurile (printre ei, şi tata), apoi, popa şi dascălul, apoi, carul cu boi, în care zace mortul înconjurat de rude, apoi, săteni de toate vârstele. La intervale scurte de timp, se aud clopotele, iar toţi se opresc. Cei cu Steagurile îşi fac cruce, popa şi dascălul cântă, boii se apără cu coada de muşte, rudele bocesc, în timp ce restul cortegiului discută în şoaptă cât de frumoasă e înmormântarea.

Noi nu ne grăbim, nu-i aşa? Să ne alegem pe cineva din mulţime şi să vedem ce se poate vorbi despre el. Cineva care nici nu bănuieşte că e urmărit... Tata?! Nu. Mai bine îl las cu ale sale. Mi-e şi ruşine să zic la ce se gândeşte acum... Vreo rudă de-a mortului?! Nu . Sunt prea trişti... Femeia aceea care-şi pocneşte copilul pentru c-a îndrăznit să alerge prin faţa popii?! Nu... Popa e

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

obosit. N-a dormit noaptea trecută din cauza unor pureci. Când nu cântă, se gândeşte cum să scape dracului de mâţă. Doar el i-a spus preotesei că nu-i trebuie mâţă la casă. Îl iertăm şi pe el... Clopotarul! Da. Cum de nu l-am văzut până acum? E aici şi merge în fruntea adunării cu un sfeşnic pe spate. Fiul său îl înlocuieşte în clopotniţă. Clopotarul şi-a dorit din tot sufletul să vină la înmormântare. Era prieten cu mortul. Lucraseră pe vremuri împreună, ca paznici la o vie. Cu câteva săptămâni în urmă avusese un vis înfricoşător... Stătea de pază la vie cu Bulancea (pe ăsta îl strânsese Dumnezeu mai demult) şi cu Arbiru (aşa îl poreclea pe cel din coşciug). Se întuneca, iar el umbla singur printre rânduri şi muşca cu poftă dintr-un strugure copt. A apărut deodată Bulancea, cu o faţă de balaur, drăcească, urlând. A fugit cât a fugit şi, chiar când să-l apuce Necuratul de spate, Arbiru îi ieşi în cale şi se-ncăieră cu Bulancea...

Pe clopotar l-am văzut pentru prima dată într-o seară de Înviere. Din cauza îndeletnicirii sale, era cam surd. La miezul nopţii, când toţi au venit să ia lumină, el a început să tragă cu bucurie clopotele, numai că, în entuziasmul său, a uitat să se mai oprească. Lumea s-a făcut mai întâi că nu observă frenezia clopotarului, aşteptându-l răbdătoare să se potolească. Nimic. Trăgea de clopote ca şi cum ar fi luat foc satul. Oamenii îşi dădeau ghionturi, chicotind. Cineva mai îndrăzneţ arunca cu bulgări în clopotniţă. Fără nici un efect însă. Până la urmă, a urcat dascălul şi l-a dat jos de acolo, întrebându-l mâniat dacă a înnebunit.

Dar clopotarul nu era nebun, doar cam surd. Păşea înaintea mortului cu un sfeşnic pe spate. Fiul său, căţărat în clopotniţă, trăgea de frânghia clopotelor; cortegiul s-a oprit, iar clopotarul, furat de gândurile sale, n-a băgat de seamă şi a mers mai departe. Când l-au văzut oamenii, tocmai ajunsese la o cotitură. Din respect pentru mort, nu aveau cum răcni după el...

Dacă aţi fi văzut scena asta într-un film, aţi fi râs probabil şi-atât. Însă noi nu putem râde. Să-l prindem din urmă şi să înţelegem ce se petrece cu el... Sfeşnicul lui de pe spate e, de fapt, o bâtă cu care păzeşte o vie de câteva hectare. E tânăr, tocmai s-a cinstit cu Arbiru, Arbiru s-a cam îmbătat şi l-a sâcâit cu întrebarea aceea pe care o pune ori de câte ori se ameţeşte... Câte parale face un om? Douăzeci şi cinci de bani răspundea tot el – apoi continua – nimeni nu ştie. Numai

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

nevastă-mea... Las' pe Arbiru să doarmă, eu mă duc să păzesc via! şi-a spus clopotarul... Apoi şi-a adus aminte visul cu Bulancea. Noroc cu Arbiru, că m-a salvat! Dacă, în vis, mă prindea Bulancea pe mine, amin! Acu' zăceam eu în sicriu...

Oamenii l-au strigat, dar el n-auzea nimic. Mergea singur, cu sfeşnicul pe spate, mai departe, tot mai departe de Arbiru...

— Nu-l mai striga. Dă-l în pizda mă-sii, că-i surd! Trimite un copil să-l cheme 'napoi...

4.

S-ar putea să fi moştenit nerăbdările străbunicii...

Mama şi-o aminteşte cum se plângea că suferă de "nerăbdări", un fel de trepăduşi pe care-i simţea în picioare. Altceva despre ea nu mai ştiu decât cum a murit... Bolea în pat de vreun an de zile. Soţul se obişnuise deja cu ideea că ea nu mai aparţine celor vii. Invitase în casă o gaşcă de prieteni cu care să bea. Au băut, au cântat şi, din cântec în cântec, au dat-o pe dans. Au încins o sârbă, la rece, fără orchestră, doar cu lălăială. Atunci străbunica a sărit din pat, s-a prins în horă, apoi s-a aşezat la loc, cu faţa la perete şi a murit.

Despre soţul ei am o amintire care m-a urmărit toată viaţa... În tinereţe, străbunicul a fost pădurar. Locuia într-un canton, în mijlocul pădurii. Uneori, în nopţile geroase de iarnă, venea un lup care se culca lângă uşă. Câinele îl simţea şi ieşea de sub pat, lătrând furios. După mai multe asemenea nopţi, străbunicul a găsit odată prilejul să împuşte lupul direct prin geamlâc... Povestea asta mi-a spus-o tot mama, dar eu mi-o amintesc de parcă aş fi fost martor acolo... Lângă o lumânare aprinsă, ochii pe jumătate deschişi ai lupului pe care l-a adus străbunicul în braţe...

S-ar putea să fi moştenit nerăbdările străbunicii...

Nu pot sta mai mult de o săptămână într-un loc, fără să mă apese nevoia de a pleca... Ridică-te şi umblă, mă îndeamnă o voce străină... Perioada liceului a coincis cu despărţirea

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

definitivă de sentimentul meu de "acasă". De-atunci nu l-am mai avut nicăieri, niciodată, nici măcar în prezenţa părinţilor…

De la înmormântarea lui Arbiru, m-am dus direct la autobuz. Vinul era prea greu, încât să-l car singur, opt kilometri, până la gară.

Neîndoielnic, diligenţa din Vestul Sălbatic a fost, la vremea ei, mai promptă decât autobuzul cu care vin eu la oraş. Acesta trece dimineaţa în drum spre un sat vecin, urcând un deal, până în mijlocul pădurii. Apoi se întoarce. Problema e că nimeni nu ştie cu exactitate când. Bineînţeles, există o oră de referinţă, dar nu-mi amintesc să se fi respectat decât o singură dată, când eu am întârziat cinci minute.

Imediat ce m-am aşezat în staţia din faţa şcolii, am avut senzaţia că mi-am petrecut acolo un sfert din viaţă. În general, nu mă plictisesc nici dacă rămân ore întregi în acelaşi loc. Nu şi atunci când aştept, când mă simt urmărit.

Cel mai mare supliciu l-am suportat odată când aveam chitara la mine. Copiii din şcoală au ieşit ciorchine pe la ferestre şi urlau în cor: "Chitaristuleee! Chitaristuleee!". Mi-am dat seama la timp că, dacă le răspund în vreun fel, sunt un om mort. M-am prefăcut că nu-i aud, deşi îmi era foarte greu, din cauza celorlalţi oameni din staţie, care s-au întors cu faţa la mine şi-mi zâmbeau ironic…

Dar în ziua aceea am fost lăsat în pace. Autobuzul n-a mai luat foc în Dealu' Mare (cum se întâmplă de obicei) şi n-a întârziat nici măcar o oră întreagă. În schimb, a sosit foarte aglomerat. Trebuia să ajung în oraş, aşa că m-am înghesuit din răsputeri ca să nu fiu printre cei rămaşi în staţie. Am reuşit, spre bucuria mea. Bucurie de scurtă durată. Îmi închipuiam că mă aflu într-un marfar care se îndreaptă spre un lagăr de concentrare. Desigur, comparaţia ar putea fi deplasată. În marfar n-ai plăti bilet, n-ar exista găini, porci de lapte şi babe care să-ţi interzică deschiderea ferestrei (ce contează căldura de patruzeci de grade?! Trage curentu'!). Apoi n-ai asculta muzică. Deşi aş fi avut destule motive de nemulţumire (stăteam într-un picior, cu un cot înfipt în stomac, scăpasem bagajul din mână, mirosea a benzină, a transpiraţie şi a porc), mă înnebunea asonanţa

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

din refrenul unui cântec pe care-l asculta şoferul: "Am îmbătrânit de tot / Nu-mi mai ia pistolu' foc..."

Pe la jumătatea drumului cineva mi-a şoptit la ureche să transmit mai departe, până la şofer, că o doamnă vrea să facă pipi.

Şoferul a oprit în mijlocul câmpului. Cât vedeai cu ochii, câmpie netedă, nici măcar un tufiş. Cei din faţă au coborât pentru a lăsa cale liberă distinsei doamne. Doamna a mulţumit civilizat şi s-a dus la vreo douăzeci de metri mai încolo, să-şi vadă de treabă.

La urcare, am crezut că am rămas ultimul şi am tras cu putere uşa de la autobuz. Mă înşelasem. În clipa următoare am aflat că afară mai era o persoană căreia îi prinsesem degetele în uşă. Omul – o matahală de om! – a reuşit să mă sperie. Dacă m-ar fi înjurat, i-aş fi întors-o pe loc, dar nu, matahala a tăcut câteva clipe cugetând cu degetele îndurerate în gură, apoi mi-a rostit printre dinţi: "Nu ştiu ce-ţi fac la coborâre!"... Însă, până la coborâre, domnul s-a îmblânzit, sorbind din priviri sânul unei femei care-şi alăpta copilul. Pentru orice eventualitate, mi-am pregătit bagajul şi, chiar când s-a oprit autobuzul în autogară, am rupt-o la fugă.

5.

Să ne întoarcem puţin la personajul nostru de la început. Nu, nu am uitat de el. L-am lăsat împietrit în pragul unei uşi întredeschise, doar în chiloţi şi tricou, desculţ, cu piciorul stâng rămas în aer, cu dreptul puternic înfipt pe podea pentru a prinde viteză. V-am rugat să păstraţi vie în amintire imaginea lui, dar, cu siguranţă, unii l-au şi uitat.

Eu însă nu l-am uitat deloc. M-am gândit – si mă voi gândi – la el în fiecare moment al acestei povestiri. Sincer să fiu, personajul ăsta mă cam încurcă. Pe măsură ce scriam, am avut momente când i-am minimalizat importanţa, sau chiar am vrut să renunţ la el. Mi-e mult mai uşor să vorbesc despre mine, dar acum înţeleg că prezenţa lui este esenţială povestirilor mele. Deocamdată, mă frământ să văd ce ştiu despre viaţa lui pentru a-l înţelege.

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

Mai amân povestirea, mai zăbovesc asupra a ceea ce voi spune despre el. E foarte diferit de mine şi s-ar putea ca, în grabă, să-l descriu asemănător. Mă mai gândesc. Noi nu ne grăbim, nu-i aşa?

Dar, ca să nu zicem că am revenit degeaba la el, hai să-l mai mişcăm un pic. Vreo doi metri. O dată stângul în pământ, apoi dreptul, apoi rămâne exact ca mai înainte. Şi ce-am câştigat cu asta, mă veţi întreba? Mai nimic. Numai că, dacă priviţi mai bine, veţi observa doi oameni fugind pe scări. Unul e Tano. Celălalt, cu mâna pe o sticlă din care sare vin, sunt eu…

6.

Zilele trecute am citit un roman de-al lui Llosa, Povestaşul, şi mai trăiesc încă sub puternica impresie pe care mi-a lăsat-o. E surprinzător cum la nişte primitivi din jungla Amazonului – nomazi, fără conducător, cu nume efemere (Cel care trage cu arcul, Soţul celei care râde etc.) – poţi întâlni o ocupaţie atât de fascinantă: arta povestirii. Împrăştiaţi pe sute de hectare de junglă, sălbatecii machiguenga sunt legaţi de existenţa unui povestaş care aleargă de la un grup la altul (cu riscul vieţii) pentru a le povesti ce-a văzut el, ce s-a mai întâmplat celorlalţi, sau cum o mai duce zeul lor. La sosirea povestaşului, orice preocupare e întreruptă. Se adună cu toţii în cerc şi-l ascultă cu veneraţie, zile în şir, râzând sau plângând împreună cu el. Un absolvent de Etnologie, care-i descoperă întâmplător pe indienii machiguenga, renunţă la o carieră universitară strălucită, pentru a deveni povestaş. Ce-i mai şocant în roman e cum acest original povestaş reuşeşte să transpună pe gustul sălbatecilor povestiri biblice sau – culmea! – Metamorfoza lui Kafka…

— Ce chestie, domnule, suntem vecini în sat şi ne întâlnim tocmai aici…

Am pus bagajul jos şi l-am îmbrăţişat frăţeşte pe Dom' Nicu… L-am cunoscut într-o situaţie nu prea plăcută pentru mine. Era profesor de sport, eu vroiam să organizez echipa de fotbal, lui nu i-a convenit că mă amestec şi mi-a tras o palmă. Din clipa aceea şi până m-a luat acasă la el să-mi dea o carte, l-am urât. L-am pârât mamei. Surprinsă, mama a vorbit cu el.

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

Profesorul şi-a cerut scuze şi, aflând că sunt un pasionat cititor, m-a chemat să-mi împrumute cărţi. Vă închipuiţi fericirea mea (a celui care avea acasă doar câteva), când am intrat într-o cameră tapetată cu rafturi de cărţi, de sus şi până jos… Ia ce vrei, m-a îndemnat profesorul. Tata, povestea el cu mândrie, se ducea la târg cu o vacă, o vindea şi cumpăra o carte…

Dom' Nicu m-a atras prin faptul că povestea într-una. Despre orice. Despre cultura Cucuteni, despre sat şi vecini, despre foştii regi ai României, despre al II-lea Război Mondial, cum să faci ţuică, cum să modelezi păpuşi de lut (câştigase un premiu naţional cu teatrul de păpuşi), despre Esop, Eminescu, Schiller şi Goethe, ca şi cum ar fi fost consăteni de-ai noştri. De multe ori îl rugam să repete aceleaşi lucruri. Totul se poleia cu magia povestirii. Eu îl ascultam uimit, râzând sau suspinând după caz, ca un brav membru al tribului machiguenga.

Treptat, relaţia elev-profesor a fost înlocuită de o prietenie autentică. Însă a fost nevoie să treacă mai bine de cinci ani de la Revoluţie, să ajung student, ca să aflu istoria vieţii lui, redusă la o pagină.

Când l-am cunoscut eu, era profesor de muzică şi sport. A mai fost profesor de geografie, istorie, chimie, fizică şi, în ultimii ani, religie. Pasiunea lui, istoria. Ar fi putut oricând ţine cursuri la facultate. Asta, bineînţeles, nu s-a întâmplat niciodată…

În anul III de Seminar, l-au arestat comuniştii. Fără vreun motiv anume. L-au adus acasă şi i-au ars majoritatea cărţilor. Au scăpat doar cele ascunse în pod. La anchetă, i-au reproşat că citise *Puncte cardinale în haos*, de Nichifor Crainic. O iarnă întreagă a stat închis într-o biserică părăsită (nu ştie unde!) şi, zilnic, venea un anchetator care-l trântea cu capul de altar… Ai vrut să te faci popă-n pizda mă-tii, ai?! Poftim popă!… Cu toată prietenia noastră, nici astăzi nu mi-a spus totul despre ceea ce-a trăit acolo.

În timp ce era la puşcărie, nevastă-sa a dat divorţ. Pe la treizeci de ani s-a trezit singur şi fără nici o perspectivă. Vreo cincisprezece ani a lucrat profesor suplinitor în Harghita. Apoi şi-a continuat şirul suplinirilor întâmplătoare la noi în sat, adică acasă. Tot mai singur (îi moare şi mama, ultima fiinţă apropiată).

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

Sătenii au apreciat şi nu prea măiestria lui de povestaş. Din cauza asta, s-a şi ales cu porecla Mincinosu. După câteva altercaţii cu directorii de la şcolile din împrejurimi (îi complexa cu ţinuta de enciclopedist; şi-a păstrat-o citind tot timpul cu un entuziasm deosebit), a rămas şi fără serviciu…

Cum fusesem foarte ocupat în ultimul an de facultate, nu-l mai vizitasem demult. Venise la oraş să vândă o carte veche (de prin secolul al XVII-lea). La biblioteca universităţii îi promiseseră un preţ bun, adică bani de ţigări pentru o lună.

Am întipărită în minte imaginea lui de atunci, îndepărtându-se, cu o pungă de cârpă în mână, îmbrăcat într-un costum ros, elegant pe vremuri, încălţat cu şlapi (cu siguranţă, nu din cauza unor bătături, aşa cum se scuzase el).

7.

Când puse piciorul pe pământ, câinele îi ieşi bucuros în întâmpinare, gudurându-se, sărindu-i în braţe, aproape să-l dărâme.

— Marş în pizda mă-tii! Mă omori?! Îi şterse un picior în fund şi câinele plecă chelălăind.

Nu se luminase încă de ziuă.

Băiatul tresări, ameţit şi înfrigurat.

— Mai dormi, îi strigă taică-su de-afară. Mai e timp până la ziuă…

Dar nu mai putu să adoarmă. Scoase capul de sub coviltirul căruţei şi nu văzu din taică-su decât o umbră în dreptul căreia strălucea, ca un licurici, mucul ţigării. La coborâre, câinele se apropie şi de el, mai reţinut însă. Îl mângâie pe Trăistuţă, care-l însoţi slugarnic până lângă caii tolăniţi în iarbă. Mânzocul îl simţi, sări în picioare şi întinse botul spre el. Copilul îl mângâie şi pe acesta.

Tuşi de câteva ori.

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

— Ţi-am spus să stai acasă, nu?! Ţi-ai găsit cine să mă asculte! Acu' poate prinzi vreo boală şi trebuie să mă întorc din cauza ta…

Îşi şterse nasul cu mâneca hainei, băgă mâinile adânc în buzunar, tremurând în continuare.

— N-am nimic! Îmi trece!

— Aleargă în jurul căruţei, să te încălzeşti!

Făcu vreo două ture de căruţă, urmat îndeaproape de câine şi mânzoc…

Mânzul se ţinea de băieţel, mai ceva decât de cal. Asta pentru că mânzocul nu avusese parte de mamă. Fostul stăpân dorea să-l omoare, ca să nu-i slăbească iapa, respectând un obicei de prin acele locuri: după ce făta iapa, dacă omul nu mai avea nevoie de un alt cal (de unde mâncare pentru toţi?), lua mânzul, îl ducea în marginea satului şi-i trăgea un par în cap. Băiatul a aflat de asta şi l-a rugat pe vecin să-i dea puiul de cal… Ia-l, din partea mea, da' are tat-tu cu ce să-l crească?… Tat-su nu prea şi-ar fi dorit bătaie de cap, dar cum să scape de bocetele copilului? L-au hrănit cu biberonul, cu lapte de vacă, până a învăţat să pască de unul singur… Acum umbla pe lângă căruţa lor…

— Cine face-aşa? întrebă băieţelul, după ce ascultă în tăcere câteva minute.

— Cum aşa?

— I-auzi! duse degetul la ureche.

— Aaa!… Greierii. Cântă greierii!

— Aşa cântă greierii?

— Îhî!…

Trebuie să fi fost foarte mulţi greieri pe câmp. Şi tare veseli. Au cântat toată noaptea…

Avea şi el un greier acasă, dar acela cânta rar. Când i-a găsit gaura, a turnat apă cu cana, până l-a scos de-acolo. A ieşit morocănos, ştergându-şi repede-repede antenele umede… Amintirea îl înveseli pe băieţel.

— De ce râzi? întrebă mirat taică-su.

— Pe greierele nostru l-a mâncat o găină…

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

— Ce spui?!

— Greierele nostru de-acasă... Era la soare, se uita aşa-ntr-o parte şi-o găină hap! l-a-nghiţit...

Partea de faţă luminată de mucul ţigării se înseninã cu un zâmbet.

Băiatul aţipi câteva clipe în braţele lui taică-su. Deschidea din când în când ochii pentru a se convinge dacă stelele erau la locul lor. Acestea dispărură pe rând, măturate de razele răsăritului.

Se ridică şi-i şopti ceva la ureche lui taică-su.

— Du-te şi tu mai încolo!

Se îndreptă cu paşi repezi către răsărit.

— Gata, bă, un' te duci? Vezi să nu te pişi pe soare!

Îşi termină treaba şi rămase locului, holbându-se la cucuiul roşiatic, uriaş, apărut pe capul unui deal din depărtare...

S-ar putea ca lucrurile celelalte, pe care mi le-a povestit, să nu fi fost întru totul aşa, dar clipa aceea şi-o amintea perfect, până la cele mai mici detalii: dârdâia de frig, îi curgea nasul, nu-şi încheiase bine prohabul, avea mâinile în buzunare... Privea uimit soarele şi se legăna de pe un picior pe altul.

— Bă, de unde ai tu obiceiul ăsta de neam prost? Te legeni ca un bezmetic! Ai să mă faci de râs!...

Cinci zile şi cinci nopţi au călătorit cu căruţa cu coviltir, ca să vândă pere prin satele de câmpie. Aproape o săptămână de fericire.

Când intrau într-un sat, taică-su rămânea în urmă cu căruţa, iar el mergea înainte, urmat de câine şi mânzoc, urlând din răsputeri: "Hai la peree! Hai la pereee!" Taică-su se ruşina uşor şi, atunci când vedea că băieţelul exagerează, îl dojenea cu aceeaşi replică amuzantă: "Nu te strâmba în pizda mă-tii! Mă faci de râs? Crezi că ne jucăm? Noi aici muncim!"

Pentru taică-su, şi Dumnezeu, în Raiul său, mai scăpa câte un "pizda mă-sii"... După ce a făcut lumea în şase zile, Dumnezeu ar fi zis: "la mai dă-o-n pizda mă-sii, c-am muncit destul!

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

Decât să muncesc degeaba, mai bine stau degeaba!". Şi de-atunci pentru El e totdeauna duminică, doar noi luăm totul de la început, suntem proşti, păcătuim. Că nu ne mai satură dracul de muncă! Dumnezeu stă şi vede, cumpăneşte, pe unii îi ajută, iar pe alţi-i bagă-n pizda mă-sii... Aşa e când n-are Dumnezeu stăpân, zicea taică-su, îţi caută nod în papură, e-un cusurgiu, de-aia îl înjur şi eu de pizda mă-sii... În general, taică-su s-avea de bine cu Dumnezeu, şi uneori, atunci când se odihnea la o ţigară, după o zi de lucru, tot el spunea că Dumnezeu e un om de treabă...

Toate astea le-am aflat de la personajul meu şi multe altele...

Treaba mea e să aleg povestirile cele mai reprezentative pentru el. Treaba voastră e să le ascultaţi...

Călătoria aceea a păstrat-o în amintire toată viaţa. Avea impresia că atunci a văzut pentru prima dată cerul, printr-o gaură de la coviltirul căruţei, în timp ce stătea culcat peste sacii cu pere...

Când priveşte cerul, noaptea, are senzaţia că stelele miros puternic a pere.

8.

Mireasa se întoarse cu spatele la adunare şi aruncă fericită buchetul. Urmară chiotele de bucurie.

Rudele şi prietenii au făcut poze cu mirii lângă biserică, apoi, pe rând, s-au înşiruit ca să-i pupe şi să le ureze o viaţă fericită. Socrii plângeau de emoţie.

De la poarta bisericii, coloana nuntaşilor a împânzit strada, urmând drumul către marele ospăţ. Şi acesta era doar începutul veseliei.

La insistenţa nuntaşilor, mirele luă mireasa în braţe şi păşi ţeapăn mai departe, exact în momentul în care personajul nostru (pe atunci licean) apăru la marginea unei terase. Mort de beat :

— Băă! Băăă!

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

Mirele nu-l recunoscu, dar se opri brusc, abia stăpânindu-şi echilibrul sub greutatea miresei, aşteptând să fie felicitat.

— Băăă! urlă din nou personajul nostru… 'Te-n pizda mă-tii!

Din păcate, deşi am avea de povestit o mulţime de lucruri interesante despre ei, îi vom lăsa pe nuntaşi să-şi continue, nedumeriţi, drumul lor către marele ospăţ. O dată ce ne-am regăsit personajul, ne vom ocupa numai de el.

Cum spuneam, el era mort de beat, în mijlocul unor prieteni, care râdeau în hohote. Nu-şi mai încăpea în piele de bucurie pentru gluma de mai înainte. Se simţea în centrul atenţiei şi asta i se părea grozav. Pentru prima dată după un an de liceu, se vedea înconjurat de amici.

Obsedat de cartea lui Radu Tudoran, *Toate pânzele sus*, visase să ajungă marinar. Atunci când şi-a manifestat dorinţa de a merge la examen pentru liceul de marină, taică-su a prins ideea din zbor, a întrezărit avantajele (cazare şi masă gratis!) şi a încuviinţat fără şovăială. Maică-sa a fost consolată de gândul că fiul ei va fi cu totul şi cu totul deosebit prin asta. Cine a mai văzut marinar într-un sat de munte?!

Cine şi-ar închipui fericirea lui de a merge să vadă marea? Mai mult de-atât, să locuieşti patru ani la marginea mării! Au coborât din pod o valiză mare din lemn, cu vopseaua sărită, şi i-au făcut bagajul. În aceeaşi valiză cu care fusese taică-su la armată. Au lăsat-o pe maică-sa plângând, s-au urcat în autobuz, au călătorit cu trenul şi iată-i pe o stradă din apropierea mării. Fiul alerga înainte cu valiza în mână, călăuzit de mirosul sărat al brizei de dimineaţă, iar taică-su se străduia să nu se piardă în mulţime.

Ivindu-se în spatele şirului de blocuri, imaginea mării l-a izbit brusc pe băiat. Taică-su a rămas şi el cu gura căscată, dar, spre deosebire de băiatul care părea că din clipa aceea va fi mut pentru tot restul vieţii, uimirea lui se concentră într-o singură exclamaţie: "Mamă, câtă apă!"

Scena se repetă în toamnă, după ce băiatul reuşise la examenul pentru liceu. Toată vara visase numai valuri şi pescăruşi. La întoarcere, nimic nu era schimbat în privinţa mării. Numai

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

sentimentele lui se schimbară, atunci când îl însoţi pe taică-su până la tren, îi ascultă ultimele sfaturi – "Să nu intri în apă, că mori ca prostu'!" – şi se trezi deodată singur.

Urcă scările întunecate ale căminului, intră în camera sa şi se trânti pe unul din paturile care-i fusese repartizat. Îl deşteptară nişte urlete îngrozitoare şi o usturime cumplită la picioare. Colegii mai mari îi înfăşuraseră degetele în hârtie şi-i dăduseră foc. Nimerise cât se poate de prost, într-o cameră de veterani care se hotărâseră să-l "boteze. "Botezul" a durat toată clasa a noua. În urma lui nu s-a ales decât cu faptul că a devenit un neîntrecut înotător. În rest, un şir de nenumărate umilinţe.

Ierarhia din cameră era mai cruntă decât cea militară. "Gradaţi" idioţi, sadici, care-şi demonstrau bărbăţia, terorizând pe singurii "soldaţi" din cameră, el şi încă un coleg de clasă. Spălau "puntea" în fiecare dimineaţă, scuturau "pânzele" gradaţilor, apoi "ridicau ancora" şi plecau la şcoală.

Şcoala a fost pentru început un adevărat dezastru, pentru că nu se putea concentra deloc asupra a ceea ce trebuia să facă. Pe măsură ce se scurgea timpul, nu-l mai interesa aproape nimic. Singurul om cu care s-ar fi putut împrieteni cât de cât, celălalt "mus", fu îndepărtat cu grijă de către veterani. Într-o noapte, se trezi în răcnetele gradaţilor dornici de instrucţie. Ameţit, luă poziţia de drepţi în mijlocul colegilor de cameră. Imediat, apăru, în şuturi, şi celălalt "mus". Urma un exerciţiu de călire a spiritului. Pentru început, primi ordinul de a-şi lovi amicul peste faţă. Nu execută, drept care ordinul fu transferat celuilalt. Nici acesta nu-l respectă. Constrânşi de veterani (cu ameninţarea că vor fi bătuţi până la sânge, dacă refuză instrucţia), cei doi începură să-şi tragă succesiv palme, mai mult ca să facă pe plac audienţei. Treptat, iritarea crescu şi unul dintre ei scăpă o palmă mai puternică, dureroasă, care declanşă o bătaie în toată legea. Căzut la pământ, plin de sânge, văzu cum publicul îl felicită pe învingătorul său, care tremura de bucurie. Se ridică şi merse la duşuri, unde plânse înfundat, legănându-se de pe un picior pe altul.

A doua zi, şi-a cerut bilet de voie pentru oraş. S-a dus singur pe plajă, a intrat în apă şi a înotat până când din ţărm nu a mai rămas decât o dungă îndepărtată. Amintindu-şi scena din seara

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

trecută, îl fulgeră gândul să-şi continue drumul, să nu se mai întoarcă. Nu mi-a mărturisit ce anume l-a determinat să se răzgândească. Cert e că a revenit la mal şi, din clipa aceea, s-a pus serios pe învăţat, uimindu-şi profesorii. În ultimul trimestru îşi redresă toate mediile slabe... Acasă, în vacanţa de vară, regăsi bucuria copilăriei, aşa cum fusese mai înainte, ba chiar o aprecie şi mai mult. Din întâmplările din acea vară, pomenea des de o inundaţie.

Satul său era aşezat de-o parte şi de alta a Milcovului. Râul, un biet firicel de apă mai tot timpul anului, avea perioade când albia nu-l mai încăpea şi atunci îşi croia drum prin curţile oamenilor din apropiere... Plouase probabil în munţi şi se zvonise că apa râului creşte. Mai mulţi consăteni au alergat să-şi adune animalele (cai, viţei) priponite lângă albie. Era şi el pe-acolo, stătea pe pod şi aştepta să vadă dacă se adeveresc spusele despre valul năprasnic ce se apropie. Zvonul părea neîntemeiat. Râul într-adevăr crescuse, dar nu arăta deloc periculos.

Pe mijlocul albiei exista o ridicătură sub formă de insuliţă, pe care rămăsese o vacă. Stăpânul, însoţit de un câine, s-a dus să-şi scoată, pentru orice eventualitate, animalul. Omul şi vaca au ieşit, însă câinele a mai zăbovit să adulmece o urmă. Chiar atunci, cineva începu să urle ca un nebun: "Milcoveluuu! Milcoveluu!"... Milcovelul, un braţ care aduna apele de pe munte, izbucni din senin şi împânzi toată albia râului, în câteva minute. Doar insuliţa cu câinele era neacoperită şi se vedea că asta va dura foarte puţin... "Tofloacă, marş de-acolo!", răcni speriat stăpânul câinelui... Tofloacă alerga cu disperare de la un capăt la altul al insuliţei din ce în ce mai neîncăpătoare. Lumea se opri să-l vadă, compătimindu-l... "Nici Dumnezeu nu-l mai scapă", şopti o femeie. S-ar putea ca vorbele femeii să fi stârnit orgoliul lui Dumnezeu, căci, sub privirile uimite ale oamenilor, câinele se aruncă în râul învolburat şi înotă voiniceşte spre mal, însoţit de chiotele de îmbărbătare ale copiilor. Când apa l-a purtat pe sub pod, bietul animal mai avea de parcurs jumătate de distanţă. S-au întors cu toţii, urmărind cum a reuşit, prin miracol, să se salveze, undeva mai în josul râului.

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

Stăpânul câinelui nu mai putea de bucurie, se plimba fălos printre oamenii de pe pod şi nu-şi contenea laudele... "Aţi văzut, bă, Tofloac-al meu! Eu l-am crescut! O dată-i câine, să-l bagi în pizda mă-sii!"

Vâltoarea a crescut din mal în mal, aducând cu dânsa tot ce-a putut înhăţa: garduri, butuci, animale... Unii se înspăimântau de mânia lui Dumnezeu, alţii se bucurau, zicând că Dumnezeu face dreptate, luând de la cei care adunaseră prea mult...

— ... se plimba pe pod, bătându-se cu mâinile în piept... "Aţi văzut, bă, Tofloac-al meu! Eu l-am crescut! O dată-i câine, să-l bagi în pizda mă-sii!"... termină el de povestit.

Cu poanta făcută mirilor şi cu povestirea de la inundaţie, personajul nostru câştigă respectul băieţilor din gaşca cu care era la băut, pe terasă. După ce s-au aprovizionat cu băutură, au plecat cu toţii la baie. Au chefuit până la miezul nopţii, la lumina lunii...

— Bă! Bă! urlă el... Care se-ntrece cu mine până la lună?! Care vrea să-noate până la lună, băă! Hai să ne pişăm pe lună, băă!...

O făcea pe grozavul.

Se repezi pe dâra de lumină lăsată de lună.

9.

Pe la jumătatea drumului spre cămin, m-am întâlnit cu Star Trek.

— Ajută-mă, l-am rugat eu... Mergi în cămin? Nu te-am mai văzut demult!

— Am mai stat pe la prieteni... Ştii că am probleme cu portarul.

Star Trek terminase facultatea şi era profesor de fizică, undeva la ţară. Făcea naveta. Cumpărase un loc în cămin, nimerind în aceeaşi cameră cu mine. Din cauza firii sale tăcute, nu-l plăcea nimeni. Nici nu-mi amintesc cine şi de ce l-a poreclit Star Trek. Probabil pentru că totdeauna părea aerian, totdeauna vorbea S.F-uri, adică lucruri străine de sfera de interes a studenţilor din cămin. La începutul anului, i-a promis unui portar că-i dă ceva de băut, ca să nu-i

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

facă probleme la intrare. Apoi a uitat. Portarul s-a simţit extrem de atins în orgoliul său şi s-a jurat că nu-l mai lasă să calce prin cămin.

— Nu ştii, e Grasu de servici?

— Nu, nu-i Grasu. Săptămâna asta, Grasu e în schimbul de noapte. Tot mai ai probleme cu el?

— Ei, probleme! Mai bine-l evit... Dar tu ce ai în genţi aşa greu?

— Nişte vin de-acasă. Dau la noapte o petrecere. Se termină facultatea. Un chef, aşa, de adio... Vii şi tu?

— Să văd... Sunt cam obosit de la şcoală.

— Cum ţi se pare?

— Şcoala? Cumplit! Ai să vezi!

— N-am de gând în nici un caz să mă fac profesor, am spus eu, cu superioritate...

— Dar ce crezi c-ai să faci?

— Nu ştiu. Găsesc eu ceva.

— Ai vreun pont?

— Ce pont?! Mă descurc eu şi singur!

— Bucură-te de ultimele clipe de libertate. Imediat, vei păşi într-o altă lume...

Profeţia lui mi s-a părut stupidă. Pe-atunci, vedeam o mulţime de oportunităţi: doctorat, critică literară, reviste, prostii... Astăzi, după ce am verificat experienţa lui Star Trek pe propria-mi piele, mă simt dator să-i dau dreptate, dedicându-i, în semn de respect, aceste pagini...

Studenţia stă sub semnul libertăţii neruşinate. Te trezeşti deodată stăpân pe destin şi, cum excesul e calea cunoaşterii, încerci pe rând tot felul de experienţe. Cel mai greu e să depăşeşti experienţa bahică ce-ţi creează impresia că le suplineşte pe toate. Shakespeare, recitat în picioare, pe-o masă dintr-o crâşmă împuţită, te face să te simţi profund. Fetele (femeile?!) agăţate, din când în când, pe la chefuri te transformă într-un irezistibil Don Juan. Un filosof modern, acaparat în grabă, prost înţeles, îţi dă dreptul să ţii lecţii despre fiinţă. Câteva versuri pline de blazare îţi

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

aşează pe frunte laurii genialităţii. Termeni însuşiţi, în fugă, din dicţionarele de specialitate te învăluie cu aura erudiţiei. Şi când furtuna termină de răscolit această mare de vise, ele cad spre adâncuri, ca nişte vase dintr-o flotă decimată înainte de bătălia finală.

Se vede că din flota lui Star Trek rămăseseră prea puţine vase ca să mai ducă vreo luptă.

Într-adevăr, Grasu nu era de serviciu. Am intrat fără probleme. În cameră am fost întâmpinaţi de chiotele colegilor:

— Să vedem! Să vedem!

— Vedeţi pe dracu'! Sau, poftim, vedeţi, dar până la noapte nu bem nimic!

Am convenit să facem petrecerea la noi în cameră. Star Trek, dacă nu dorea să ni se alăture, va dormi altundeva.

10.

— ...un ţăran stă pe prispa casei şi-şi fumează tacticos ţigara. Femeia întinde rufe la soare, copiii joacă fotbal prin curte, rândunelele îşi hrănesc puii din cuib. Când aruncă ochii peste gard, ţăranul vede pe linia orizontului un punct mişcător, de mărimea unui purice, apoi, cât o găină, cât o mâţă, cât un câine, un viţel, un cal, se apropie, se apropie şi un elefant în toată firea se năpusti în ograda omului. Elefantul ţopăi prin curte, puse la pământ toată gospodăria, omorî femeia şi copiii, murdări rufele, sperie rândunelele, sparse mingea şi dispăru către celălalt orizont... un cal, un viţel, cât un câine, cât o mâţă, o găină, un purice... Ţăranul îşi termină ţigara, o stinse cu călcâiul, se ridică şi zise: "Să nu-l bagi în pizda mă-sii?!"

Bancul avu efectul scontat, înveselind asistenţa. Ne adunaserăm vreo douăzeci de oameni, numai băieţi, ca la o veritabilă petrecere a burlacilor. La început, atmosfera era cam searbădă, până când vinul şi bancurile au prins a dezlega limbile.

— E belea poanta asta! Să mor dacă nu aşa-i românul!

— Da, sunt tari bancurile astea cu specific naţional!

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

— Bine zis, specific naţional! Eu când aud de dor, doină şi alte alea m-apucă râsu'. Câţi dintre românii noştri mai cântă doine, sau măcar au acasă înregistrări cu ele? "Pizda mă-sii" reprezintă specificul nostru naţional. E-o expresie intraductibilă.

— Mare brânză! Nu duce lipsă nimeni de înjurături!

— Poate, dar nicăieri o înjurătură nu poate exprima atâtea sentimente diferite, de la tandreţe şi până la ură...

— Cine vă dă dreptul să vorbiţi despre specificul naţional? sări un student de la Istorie.

— Ooo, dar ce-avem noi aici! zise Filosoful, măsurându-l din cap până-n picioare pe studentul de la Istorie... Un tânăr patriot ofensat!

— Nu mă lua aşa! Dacă vrei băşcă, poţi face din orice, dar aş vrea să te văd discutând serios...

— Serios?! îl agasă celălalt.

— Poftim, asta-i tot ce poţi... Asta am învăţat cu toţii, din plin!

— Uite că şi tu o dai pe specificul naţional! Cine-ţi dă dreptul să vor...

— Eu ştiu ce vorbesc!

Filosoful avu o tresărire de orgoliu.

— Crezi că eu nu ştiu ce vorbesc?! Ce spuneam eu? Că specificul nostru naţional se rezumă la "pizda mă-sii"! Hai s-o luăm în serios! Ce spui tu?

Discuţia aprinsă mai atrase atenţia câtorva amici care veniră să asiste, cu paharele de vin în mână.

— Spun că asta-i o simplă bătaie de joc! Nimic mai mult!...

— Poate. S-o acceptăm şi pe asta... Dar vrei să-mi răspunzi la câteva întrebări ? Mai întâi, ce-i aia specific naţional?

— Ceva reprezentativ pentru o naţie, evident...

— Evident. Şi ce anume poate fi reprezentativ pentru o naţie? În ce se reflectă cel mai bine specificul unei naţii?

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

— În ceea ce face...

— Dar în ceea ce spune?

— Şi în ceea ce spune...

— Aşa... Uite că ne înţelegem. Specificul românilor constă în ceea ce fac românii şi în ceea ce spun românii. Corect?

— Corect!

— Şi aşa, după tine, ce mai fac românii?

— Românii fac bine... Oricum, nu ne putem permite să vorbim în numele lor.

— Dar în numele nostru, al celor de-aici, ce crezi, putem vorbi?

— Dacă vrem, da...

— Vrem, băieţi?! se întoarse spre ceilalţi din jur.

Obţinu aprobarea unanimă.

— Uite că vrem! Ia zi, noi, cei de-aici, suntem români?

— Cred că da!

— Mă, care nu-i român să ridice două degete!

Băieţii intraseră în joc din mers. Unul mai pirpiriu ridică mâna şi întrebă:

— Da' ţiganii sunt români?!

— Ţiganii sunt rromi, cu doi de "r", dar pot să fie şi români, dacă vor ei. Da' ce te interesează?

— Întrebam şi eu aşa...

— Revenim... Ce cuvinte repetăm mai des în copilărie, la joacă, atunci când nu ne ascultă părinţii?

— Pizda mă-sii! răspunse corul...

— Unde sunt oamenii trimişi cel mai adesea?

— În pizda mă-sii!

— Dacă ne săturăm de ceva, cum spunem?

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

— Dă-l în pizda mă-sii!

– Dar despre un obiect frumos, de exemplu, când vrem să ne exprimăm admiraţia, cum spunem?

— E dat în pizda mă-sii!

— Bravo! Acum, cine poate să ne cânte o doină din popor?

Tăcere. Cei din asistenţă privesc pereţii sau paharele de vin.

— Ştiu eu o vorbă înţeleaptă din popor, o zicătoare, se oferi prietenul meu, Tano.

— Foarte frumos! S-auzim!

— "Fiecare cu pizda mă-sii!"

— Bravo! zâmbi Filosoful. Uite cine a prins miezul discuţiei noastre... Acu', vrea cineva să ţină o prelegere despre magia cuvântului "dor"?

Linişte ostentativă.

— Am spus "dor"... Căutare de negăsire, cum frumos îl definea Noica... Cine comentează?

Nimeni.

— Care este specificul nostru de români, cel puţin în seara asta?

— Piiizda măă-siii! reveni corul la viaţă.

— Ei, ce are de spus, domnul Istorie? Continuăm sau o dăm în pizda mă-sii de filosofie şi bem ceva?

Studentul de la Istorie simţi că nu are cu cine să se înţeleagă şi se retrase scârbit într-un colţ.

Deşi maieutica Filosofului nu mi s-a părut destul de convingătoare, am reţinut concluzia lui despre specificul naţional. Vrând-nevrând, de-atunci şi până acum, am strâns o mulţime de dovezi în privinţa asta. Chiar îmi amintesc o poveste – Dacă nu mă înşel – A lui Marin Preda. Arhitectul german al unui prinţ din România a fost invitat să se stabilească în ţara noastră. După o perioadă de şedere, acesta refuză politicos... "Nu-i frumoasă ţara?", l-ar fi întrebat oamenii... "Ba-i frumoasă!"... "Nu-i bogată?"... "Ba-i bogată!", "Nu-i ascultător poporul?!"... "Ba-i!"... "Ş-atunci, ce

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

nu-ţi place aici?!"... "Prea mult pida moti", ar fi răspuns neîntârziat arhitectul... "Moare un om, dă-l pida moti! Ia foc casa, pida moti! Vine alt rege, pida moti!"...

Dacă a existat vreodată acest arhitect, trebuie să recunoaştem că ajunsese un bun cunoscător al românilor.

11.

Răsfoiam leneş un album cu picturi de Dali, când privirea mi s-a oprit asupra uneia pe care de obicei o treceam cu vederea (din cauza albumului; era realizat în limba rusă şi, cum nu puteam desluşi titlul, nu am insistat asupra semnificaţiilor). Cunosc oarecum literele alfabetului slav, dar până în acel moment, "ISCANIEA" era pentru mine un cuvânt necunoscut. Însă atunci, am făcut conexiunea cu imaginea – un portret uriaş, vag conturat cu ajutorul a mai multor obiecte, trupuri şi chipuri umane, toate proiectate pe un vast spaţiu deşertic – şi mi-am dat seama că "ISCANIEA"nu însemna altceva decât "SPANIA"(de la Espagne). Bineînţeles, un spaniol de treabă, ar putea întreba prin ce este simbolic un dulap aşezat în mijlocul câmpului. Şi, mai ales, ce treabă are un dulap cu Spania?! Nimeni nu i-ar putea oferi un răspuns convingător, cu excepţia autorului. Doar Dali poate, pentru că el nu şi-a propus să picteze Spania, aşa cum arată pentru un om de treabă, ci a pictat însăşi Spania lui, cea pe care numai el a văzut-o.

Un cunoscut mi-a mărturisit că-i place cum scriu, dar nu-i prea de acord cu modul meu de-a aborda unele probleme: personaje banale ("Muncitori?! Ţărani?! Asta-i în prea buna tradiţie a prozei îmbâcsite din România! Să n-aud!") care au pretenţia de-a sugera chestiuni de substanţă. O fi având dreptate. Îi pot răspunde că, într-un fel sau altul, prin ceea ce scriu, pe lângă autoportretul meu, reconstitui din mers şi imaginea ţării în care trăiesc. De ce provoc la taclale un şofer care, inconştient, îmi dă replici hamletiene, de ce aduc vorba despre un student suferind de foame, de ce unele personaje înjură atât de des de "pizda mă-sii", n-am cum să explic prea clar. S-ar putea ca

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

aceste lucruri să nu corespundă multor aşteptări, dar eu n-am cum să le prezint decât astfel cum se răsfrâng în mintea mea.

Când mă aşez la masa de scris, personajele (fiecare cu povestirile sale) îmi dau impresia de îmbulzeală, de gălăgie. Povestirile năvălesc din trecut, se intersectează, se suprapun la nesfârşit, de aceea, pentru a le potrivi într-o oarecare ordine, sunt nevoit să apelez la criterii ce pot părea arbitrare. Aşa că rog pe cititorul de treabă să mă ierte dacă tot ce am scris până acum gravitează în jurul unei înjurături. Cât priveşte ce mai am de spus, trebuie să-mi caut şi alte puncte de sprijin. Nu vreau să fiu prea haotic.

Vom merge mai departe, înapoi spre trecut, să ducem la sfârşit întâmplările de la petrecere. Deoarece băutura este cea care leagă cel mai mult pe oamenii de la o petrecere, m-am gândit să urmăresc scenele desfăşurate în jurul sticlelor de vin, ca şi cum aş înregistra cu o cameră video.

Şi, din nou, sunt în situaţia de a-mi cere scuze de la cititorul de treabă. Vă daţi seama, n-am rezistat, am băut şi eu vin. Imaginea ar putea fi, uneori, neclară. Camera de filmat e posibil să tremure.

12.

O sticlă de vin şi trei băieţi care fumează în semiîntuneric, la un capăt de hol...

— Eu nu suport oamenii decât beat, prieteni... Dacă n-ar fi băutura, aş da-o-n pizda mă-sii de viaţă...

Pe cel care vorbeşte, îl cunosc din anul I de facultate, de când am fost colegi de cameră. Abia după vreo lună de trai sub acelaşi acoperiş, cu ocazia unui chef, a schimbat câteva vorbe cu mine. În cea mai mare parte a timpului lenevea în pat, citind sau privind cu maximă admiraţie tavanul. Uneori asista calm la discuţiile interminabile ce se prelungeau până către ziuă. Se strecura afară din pat, deschidea uşa, urla de câteva ori ca lupul şi revenea sub pătură, ca şi cum nu s-ar fi

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

întâmplat nimic. Scena se repeta până când uşa sărea în lături şi apărea un tip în chiloţi, spumegând de mânie: "Dacă mai urli o dată, te omor!"...

— ... aş da-o-n pizda mă-sii de viaţă! M-aş sinucide!

— Te-ai sinucide-o laie! comentă Nazi.

Nazi, sau Nazistu, era unul dintre acei oameni blânzi, tocmai pentru că-şi concentrează răutatea într-o abstracţiune pură. Ura din suflet pe evrei, dar personal nu cred să fi cunoscut vreunul. Îmi amintesc cum a apărut odată cu un ziar în mână, râzând cu gura până la urechi: "Ia uitaţi, a murit un evreu de foame!"... Probabil că ura asta crescuse împreună cu dânsul. În copilărie, era celebru pentru zvasticile pe care le desena, oriunde îl apuca inspiraţia. Directorul a chemat-o pe maică-sa la şcoală, să-i atragă atenţia... "Mai lasă-mă, domnule, în pace! Ce să-i fac?! Credeţi că eu nu-s sătulă de el?! Păi, mie şi crucea de la pasca de Paşte mi-a schimbat-o-n zvastică! Să vedeţi păpuşile lu' soră-sa cum stau drepţi şi cu mâna ridicată!"

— Just! adăugă cel de-al treilea... La ci-i bună viaţa, dacă vicii nu-s?...

Cel de-al treilea era student din Republica Moldova. Pentru el, şcoala părea unul dintre cele mai chinuitoare lucruri posibile. Ca să-şi mai îndulcească aşteptarea clipei de plecare acasă, procura celor dornici ţigări cu marijuana... Avea un simţ muzical remarcabil. De câte ori mă auzea seara, la capătul holului, repetând lecţiile de chitară clasică, venea lângă mine. Asculta în tăcere până ce sfârşeam ultimele acorduri, îmi cerea politicos chitara şi-mi reproducea, după ureche, aproape întregul menuet de Bach, cu care mă chinuisem eu. Mai propunea şi îmbunătăţiri... Degeaba am vrut să-l învăţ descifrarea partiturilor. Îl bloca tot ceea ce însemna carte...

Altă sticlă, alţi băieţi, alt capăt de hol...

— ... asta nu-i nimic! Să vedeţi ce ne-a făcut la examen! Cred că-i cea mai mare umilinţă din viaţa mea de student!... Cu toţi colegii, vreo sută de oameni, l-am aşteptat cu sufletul la gură. Ştiţi cum se procedează, unii veniseră de la cinci-şase dimineaţa, să prindă loc în spate, la copiat... Îl ştiţi cât e de capricios! Subiectele depindeau de toanele sale. La o adică, ne trântea nişte subiecte, de n-avea nimeni habar ce vrea de la noi!... A intrat furtunos pe uşă. Şi-a aşezat geanta lângă

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

pachetul pe care i-l pregătisem pentru îmblânzire. Şi-a scos un morman de hârtii, le-a pus alături şi s-a adresat mulţimii: "Dragii mei studenţi, numai pe voi vă mai am, numai pentru voi trăiesc!... Ceilalţi – dădu din mână a lehamite – v-am mai spus! Vreau ca examenul nostru să fie o bucurie"... Chiar atunci îl întrerupse cineva şi îl chemă până afară. Se întoarse roşu la faţă de furie: "V-am mai spus, nu?! Ticăloşii! Ne-au schimbat în ultima clipă amfiteatrul! Chipurile au manifestări cu nişte oaspeţi din străinătate! Aşa-s ei, trimit copiii lor în străinătate, la burse, şi vine străinătatea la ei!... Nu-i nimic. Mergem în clădirea de alături!"... Ca de obicei, s-a stârnit o foială îngrozitoare. Nimeni nu era dispus să dea examen, stând în rândurile din faţă. Au rupt-o la fugă care-ncotro, tropăind pe scările în spirală... Din păcate eu am rămas blocat în spate, am ajuns o dată cu profesorul, printre ultimii. M-am pus în prima bancă, pizda mă-sii, fie ce-o fi! Profesorul şi-a lăsat geanta şi pachetul pe noua catedră şi a reluat discursul: "V-am mai spus, nu? Credeţi că nu ştiu că-s lucrat pe la spate?!... Eu puteam fi decan la ora asta, cu studiile mele, dar lasă, noi să fim sănătoşi – repetă gestul a lehamite. Cum am spus, examenul e o sărbătoare în viaţa studentului. Examenul trebuie să fie o bucurie, dacă îmi permit să-l citez pe maestrul meu, Dumnezeu să-l ierte!... De aceea v-am adus să vă citesc vreo două din poeziile mele"... Am rămas stupefiaţi. La aşa ceva nu se aştepta nimeni. Prin sală lumea a prins a zâmbi, semn că prima fază a emoţiilor fusese depăşită... "Căci eu sunt şi poet – se încruntă brusc. Ştiaţi, nu?!... Priviţi această diplomă – a scotocit prin hârtii şi a plimbat-o prin sală ca pe nişte moaşte –, o am încă de pe vremea când eram student ca voi... Dar să vă citesc!"... Şi ne-a citit entuziast cele mai plicticoase poezii pe care le-am auzit vreodată... "Nu-i aşa că-s grozave?!", a întrebat admirativ... Profesorul a vrut să citească din nou, dar chiar atunci a intrat o colegă întârziată. El s-a întors mâniat şi-a răcnit ceva de genul : "La naiba, nu întrerupeţi Poetul!"... Colega, spre marea mea distracţie, s-a retras descumpănită, neştiind cu ce-a greşit... Subiectele erau uşoare, nişte generalităţi, trebuia să fii dobitoc, ca să nu scrii ceva... După un sfert de oră, timp în care a continuat să-şi recite poeziile în gând, a izbucnit: "Ascultaţi aici! Fulg de vis! Cine a mai scris o metaforă ca asta?!"... Nici o peniţă nu îndrăznea să întrerupă liniştea... "Mihai Eminescu?!", a întrebat o voce timidă de fată... "Mihai Eminescu – tună enervat

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

profesorul – a scris multe metafore – se mai calmă dându-şi seama de situaţia delicată –, dar pe asta am scris-o eu!"... Îl priveam tâmp fără să ştim ce vrea de la noi... "În picioare! Aplauze!", ne sugeră el... Ne-am ridicat cu toţii în picioare şi-am aplaudat... Cine era idiotul care să se împotrivească?! Cine să-şi piardă nota de bursă?!...

N-am mai apucat să ascult finalul povestirii, pentru că am fost solicitat să cânt la chitară portarului, drept tribut pentru permisiunea de-a desfăşura o petrecere în cămin...

Portarul căminului – om de vază, după propria mărturisire, pentru că lucrase şi la intrarea Universităţii – avea preferinţa lui, celebra *Romanţă anonimă* spaniolă... Din clipa când m-a auzit interpretând-o, în ochii lui am ajuns unul dintre cei mai apreciaţi studenţi... Noaptea ieşeam pe scări, la capătul culoarului şi cântam. Atunci mă trezeam cu el stând la spatele meu, în semiîntuneric, cu nelipsita bâtă în mână, zâmbind: "Cum îi? Merge? Merge? Ia zi Campionatu' Mondial!". După cum mi-am dat seama, Romanţa anonimă îi stârnea, naiba ştie de ce, nostalgia după Campionatul mondial de fotbal din Spania (poate pentru că melodia fusese imnul campionatului)... Închidea ochii ca un autentic meloman şi împietrea până la ultimele acorduri. Aş fi dat orice să aflu ce gândea în acele momente, dar mi-a fost peste putinţă... La sfârşitul melodiei, din adâncul pieptului i-a scăpat un suspin, m-a luat de umeri şi m-a sărutat zgomotos pe ambii obraji, a înhăţat o sticlă de pe masă şi a plecat mormăind: "Lăsaţi-mă singur!"...

13.

Observând că băutura era pe terminate, am trimis doi amici să mai cumpere câte ceva de la un non-stop.

— Bă, îmi vine mie în cap o idee comică, hai să-l speriem pe Star Trek!

— Star Trek?!

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

— Ăla care mai doarme pe la noi prin cameră, profesorul. A refuzat să ne onoreze cu prezenţa la petrecere. Cică are serviciu, cică nu vrea să dea ochii cu portarul... Sunt certaţi. În plus, se teme şi de-o razie a poliţiei. E-un fricos şi jumătate!...

Ideea i s-a părut suficient de distractivă şi lui Tano. Ne-am repezit împreună în camera în care dormea Star Trek şi am buşit cu pumnii în uşă, răcnind:

— Fugi! Fugi! Controlul!...

Din cameră se auzeau zgomote înăbuşite. Prin uşa întredeschisă, am văzut faţa îngrozită, buimacă, a lui Star Trek. Îşi căuta, din priviri, şlapii.

— Repede! Nu mai ai când! Fugi la baie! am mai urlat noi, alergând pe scări, abia abţinându-ne râsul...

Star Trek a fugit până în camera duşurilor. S-a ascuns la duşul cel mai întunecat, tremurând, mut, speriat, legănându-se de pe un picior pe altul...

Asta în timp ce eu m-am reîntors la inventarierea personajelor adunate în jurul băuturii...

— ..cum adică românii sunt un popor gregar?!

— Aşa, gregar. Dacă-ţi spun... Habar n-au pe ce lume trăiesc!

— Dar trăiesc!

— Trăiesc, trăiesc! Au supravieţuit istoriei, unei istorii care nu a fost deloc blândă cu ei. Dar nu-i şi asta dovada unui instinct gregar? Dovada clară că românii nu-s în stare de nimic e incapacitatea de a produce ierarhii valorice... Comunismul a venit ca o pacoste, zăpăcind lucrurile până la a nu se mai înţelege nimic... Arătaţi-mi o instituţie care funcţionează firesc în România şi eu mă împuşc!... Valorile există, poate mai multe decât prin alte părţi, dar nu avem mijloacele de a le recunoaşte... Uitaţi-vă la cei care ies în faţă, în politică, în economie, în cultură, la biserică, prin ziare şi la televizor... Îmi veţi da dreptate! Uite, să luăm la întâmplare, Brâncuşi, Cioran, Ionescu, toţi s-au format aici, în România, dar adevărata lor valoare a ieşit în evidenţă atunci când au pătruns într-un sistem occidental...

— Ca şi fotbaliştii, îşi dădu cu părerea un student la Sport...

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

— Ce legătură au fotbaliştii cu ce spuneam eu?

— Păi, şi ei au arătat ce buni-s, abia când au plecat prin campionatele străine...

— Lasă asta! Eu vorbesc de chestii serioase.

— Şi ce, fotbalul nu-i chestie serioasă?! Tot umblaţi cu căcaturi din astea culturale! Aşa am eu o gagică mişto în grupă! Frumoasă de-ţi ia ochii, da' proastă foc! Cioran în sus, Cioran în jos!... Dac-o arde tot aşa, rămâne nemăritată...

— Scuze, iar nu văd legătura!

— Şi mai aveţi pretenţia că sunteţi deştepţi, voi, ăştia cu cultura... Nu înţelegeţi nici măcar atâta lucru! Sportivii sunt adevăraţii ambasadori ai ţării! Cine-a auzit de Eminescu, ha?!... Da' Gică Popescu, da' Hagi?! Este că-i ştie toată lumea de români adevăraţi, băieţi-băieţi?!...

Filosoful, care până atunci asistase tăcut la toate comentariile studentului de la Sport, îl încurajă:

— Aşa-i, aşa! Hagi-i cel mai tare român!... Dar trebuie să recunoşti că şi Eminescu are ceva trecere... De exemplu, când a câştigat România meciul cu Anglia, ştii, am ieşit cu toţii în stradă... Ei bine, în dreptul statuii lui Eminescu, alături de numele lui Hagi, studenţii ăştia mai apropiaţi de căcaturile culturale au scandat, spre lauda lor, şi numele poetului...

— Ai dreptate, recunoscu Sportivul... Dar tot Hagi-i mai cunoscut!...

— Într-adevăr, recunoscu şi Filosoful... Înainte de toate, patria e Gică Hagi!

Ideea îl entuziasmă. Bău câteva înghiţituri de vin. Dispăru pe uşă, iar holul răsună de scandări: "Ha-gi! Ha-gi!"

14.

Şi uite-aşa m-am lăsat furat de frenezie, încât cred c-am depăşit deja numărul de pagini recomandat de editorul meu.

Să lărgim, dar, cadrul de final, fixând imaginea pe câteva sticle goale răsturnate pe jos...

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

Multe ar mai fi de povestit de la petrecerea din acea noapte. De câte ori mi-o amintesc, cu ocazia altor chefuri, punctul culminant mi se pare tocmai finalul ei.

Spre dimineaţă, după ce am scurs şi ultimele picături de băutură, în semn de adio, cineva a propus să ascultăm un vals. Am scos boxa pe hol şi-am început să valsăm, fiecare cu câte o parteneră imaginară. Muzica părea că învăluie totul, că părăseşte încet căminul, se împrăştie în aer, dincolo de Pământ, Marte, Venus, Mercur, Jupiter, Saturn, Uranus, Neptun şi Pluto, dincolo de Andromeda, Norii lui Magellan şi Calea Lactee, mai departe decât cel mai îndepărtat punct al universului ştiinţific...

În inima acestei singurătăţi se află personajul nostru, Star Trek, ascuns la duşuri, fără să bănuiască măcar o clipă că e victima unei farse. Îl vom părăsi acolo, păstrând în memorie doar modul cum se leagănă el, de pe un picior pe altul, până când se va hotărî să-şi trăiască viaţa cu aceeaşi uşurătate în care ne regăsim cu toţii.

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

POVESTEA CHIRIAŞULUI GRĂBIT

Coborî în grabă din pat pentru că auzi ţârâitul telefonului. Era şoferul. Îi transmise să fie gata în jumătate de oră. Când se duse să pună fierbătorul în priză, se feri cu grijă să nu calce în cioburile de la becul spart. Azi noapte aruncase cu un şlap în el, în joacă, ca să nu mai coboare până la întrerupător. Era foarte obosit pentru că toată după-amiaza cărase tot ce avea din casă în maşină. Acum trebuia să reia munca şi să-şi mute totul în noua locuinţă. Aici nu mai rămăsese decât patul din dormitor, pe care păstrase doar salteaua şi o pătură, de ajuns pentru ultima noapte petrecută în această încăpere. În timp ce-şi sorbi cafeaua, privi fix spre fereastra din perete pe care i-o pictase un prieten. Într-un fel era o copie destul de reuşită după un tablou de Dali: o femeie cu spatele privind de la geam marea... Lasă numai marea, îl rugase el, pe femeie pot să mi-o închipui şi singur... Îşi făcuse un obicei din a privi această pictură în fiecare dimineaţă, la cafea, ca şi cum priveliştea îi ţinea loc de ţigară...

Adună tot ce mai era prin casă în două pungi, luă pătura şi ieşi. Coborând scările, începu să fredoneze: "Rămâi sănătoasă cucoană, / Îmi iau geamantanul şi plec..."

— Ce mai e nou? îl întrebă pe şofer.

— Nimic, dom'le, lumea e din ce în ce mai bună, spuse şoferul râzând.

— Atunci să ştii că se apropie sfârşitul lumii.

— Da, au spus şi la radio...

Urcară în camion, după ce şoferul îl bătu amical pe umăr. Îl cunoscuse pe taică-su, de asta a şi acceptat să-i facă transportul la jumătate din preţul cuvenit. Porniră.

— ... Îl ştiu bine pe taică-tu, am lucrat vreo doi ani cu el... Mai are doi fraţi, nu?

— Da.

— Şi-o soră, parcă.

— Nu, n-are nici o soră!

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

— Ei, una frumoasă, brunetă, mi se scurgeau ochii după ea.

— Nu, nu era soră-sa. A avut o soră, dar a murit de mică, de scarlatină…

— Am invitat-o eu odată la un film. Se ţinea cu nasul pe sus. M-a refuzat.

— Nu era soră-sa. Tata n-are sigur nici o soră, aş fi ştiut, spuse el iritat.

Şoferul îl privi neîncrezător. Claxonă strident, scoase capul pe geam şi trase o înjurătură.

— Tâmpiţi! Tot calc pe unul într-o bună zi…

Urmă iarăşi un moment de tăcere.

— De ce n-ai pus sacoşele în spate, să stai mai lejer?

— Stau bine.

Într-una din sacoşe, chiar deasupra, era un craniu din plastic, pe care îl primise cadou de ziua lui. Nu-i plăcea. Nici nu ştia de ce nu-l aruncase până atunci.

— Da' capul de-acolo e-adevărat?

— Nu, nu-i adevărat. E din plastic.

— Bine că nu-i adevărat. Altfel mi-ar fi fost greaţă… Ai văzut vreodată un mort dezgropat?

— Nu.

— Arată ca naiba. Prima oară, am văzut-o pe bunica. Abia dacă mi-o aminteam cum era vie. Mama m-a ţinut de mână, când au dezgropat-o, să nu mă uit, că mă sperii, dar eu, copil curios, n-am rezistat…

— Şi?

— N-am recunoscut-o. Arăta ca un buştean putred, care rânjeşte…

Şoferul tăcu, chinuit probabil de imaginea pe care o avea bunică-sa moartă…

— Şi-a doua oară? întrebă el.

— A doua oară, ce? zise şoferul nedumerit.

— Când ai văzut a doua oară un om mort, dezgropat?

— A doua oară l-am văzut pe tata, c-a murit de tânăr, săracu', aveam eu vreo şapteşpe ani. A murit, Dumnezeu să-l ierte! – luă mâna de pe volan şi făcu o cruce plină de evlavie – muncea

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

mult. Când l-am dezgropat de şapte ani, eram căsătorit. Să vezi întâmplare! Socru-meu îl cunoscuse pe tata odată la pădure, nici nu bănuiau c-au să se-ncuscrească... Lu' tata îi căzuse un buştean peste picior şi i l-a rupt. Socru-meu, pe-atunci nu-mi era socru, l-a cărat în spate până la pădurar şi de-acolo l-a dus cu căruţa la spital... La cimitir, eu îi turnam vin în pahar, de pomenirea tatei şi el povestea, c-aşa e bine să-l pomeneşti pe mort. Dar, iaca, socru-meu s-a-mbătat, a sărit în groapă, a luat în mână capul tatei şi-a început să-l mângâie: "Măi cuscre, măi, ţi-aduci aminte cum te-am cărat eu în spate? Greu mai atârnai! Dar şi dumneata, parcă erai prost. Să nu te uiţi că-ţi vine lemnul peste picioare?... Măi cuscre, măi, şi să nu vii dumneata la nunta băieţilor! Mare păcat!... Frumos a mai fost! A cântat Prună, ţiganul... Şi să vezi ce casă cu cerdac şi-au făcut băieţii!". Eu plângeam pe marginea gropii. Atunci, socru-meu s-a întors spre mine: "Na, ia spune şi tu ceva lu' tat-tu!"... L-am luat pe tata şi m-am uitat la el... Ce chestie, şi omul! Câte nu-şi doreşte el, şi câte nu face, dar nimic nu ia cu el în pământ... Îţi dai seama? Cu buzele alea, din care nu mai rămăsese decât o pieliţă, tata o pupase pe mama... Pe umerii care zăceau uscaţi în fundul gropii, mă purtase odată călare... Omu-i ţărână, ca frunza...

Pe măsură ce povestea, şoferul îi devenea din ce în ce mai simpatic. Într-un fel, chiar era impresionat de suferinţa lui.

— Vrei să-ţi dau matale craniul ăsta?

Şoferul se însenină brusc.

— Chiar mi-l dai mie?

— Cu cea mai mare plăcere.

— Să vezi ce-o mai sperii pe nevastă-mea la noapte!... E-o proastă, se teme şi de umbra ei! Când am fost eu în concentrare, la Canal, dormea cu lumina aprinsă şi cu parul lângă dânsa.

Puse craniul în spatele scaunului.

— Pe strada asta?

— Chiar aici, în faţa blocului turn, răspunse el.

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

Maşina se zgâlţâi un pic, urcă cu roţile din faţă pe bordură şi se opri alături de scara blocului. Şoferul sări înainte, cu un ciocan în mână, lovi puternic zăvoarele camionului şi fluieră a pagubă.

— Acu-i acu'… La etajul opt? Cum urcăm noi toate astea? Noroc cu liftu'.

Câţiva copii apărură ca din pământ, să asiste la spectacolul oferit gratis.

— Mă drace, ia hai încoa'. Trage-o fugă şi chemă liftu'.

— Nu pot, nene. E stricat, de-abia mâine-l repară.

El zâmbi resemnat, iar şoferul mormăi o înjurătură.

— Ei, de-acu', doar n-am să te las cu cortu-n stradă!… Cine te-a pus să te muţi de la casă la bloc?

— Nu mă mai înţelegeam cu gazda…

— De-aia nu-mi place mie blocul. Aşa nici nu poţi muri liniştit. Cum îţi coboară sicriul? Dacă te scapă şi te sfarmă-n bucăţi? – se urcă în camion. Gata, hai la treabă? Ducem mai întâi ce-i mai greu…

Dulapul şi masa erau mai grele. În nici un caz nu era posibil să le care o singură persoană. Apoi sacii cu cărţi. Puseră pe unul din copii să stea de pază în schimbul unui bacşiş. Au dat dulapul jos din camion şi, icnind, se îndreptară spre uşa blocului.

Au urcat două etaje, cucerind treaptă cu treaptă, şoferul îndemnând şi înjurând, el tăcut, simţindu-şi inima în tâmple. Făcură o pauză.

— Dar nu prea-ţi place să vorbeşti, comentă şoferul.

— Aşa-i felul meu. Mai mult ascult. Matale ai văzut lumea, ai ce povesti. Eu stau mai mult în casă şi citesc… Spuneai ceva de concentrare.

— Ehei, măi băiete, tu eşti tânăr, n-ai trăit – apucă din nou dulapul –, dar ce-am văzut eu!… Te-ai speria! Numai la Canalul Dunăre-Marea Neagră… Hai, încă un pic, acum!… Dacă ţi-aş povesti… Hopaaa! Hopaaa!… Ai rămâne cu gura căscată. Pe atunci… Uşurel, să nu-l scapi!… Conduceam un buldozer…

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

Au mai urcat două etaje. Se opriră din nou.

— Nu era zi lăsată de la Dumnezeu să nu moară vreun om. Îţi fugea pământul de sub picioare. Se tot rupeau malurile de pământ şi cădeau de-a valma peste oameni... Şi-i trimiteau ca pe câini acasă, ziceau că nu s-a respectat protecţia muncii... la dulapul!

— Ştiu şi eu câte ceva... Aah! ţine un pic, am apucat prost... S-au scris cărţi despre asta... Hoop! Hoop!... Acolo-i duceau pe cei învăţaţi... Vezi la perete!... Mureau... Acu', hai!... Pe capete. Nu erau obişnuiţi cu munca...

Altă pauză.

— Când m-a luat pe mine-n concentrare, lucram pe-un tractor. M-au prins c-am furat motorină şi, ca să nu fac puşcărie, m-au trimis la Canal. M-am obişnuit repede cu buldozerul, îmi plăcea, atâta doar că-mi era dor de femeie şi de casă... Hai că ne prinde noaptea!... Îţi dai seama?... L-ai prins bine?... Era frumos să munceşti pe fundul canalului şi să gândeşti că pe deasupra capului tău... Mai aşa, că-l zgârii!... Au să plutească vapoare... Într-o zi, la prânz, m-am urcat în buldozer, să mănânc mai la umbră... Încă puţin şi-ajungem!... Şi numai ce-i văd pe toţi fugind care-ncotro, ca furnicile... Mai încet, că-l scap!... Auzeam un huruit, da' am crezut că-s nişte maşini... Hopaaa! Hopaaa!... Şi numa' ce-nţeleg că urlau vreo doi la mine: "Malu', băăă, malu'!". Ies să văd ce naiba, când colo, m-a luat valul de pământ cu tot cu buldozer şi m-a dat de-a dura de câteva ori... Hai c-am ajuns!...

Răsuflară uşuraţi şi aşezară dulapul în faţa uşii. În timp ce el îşi scotocea cheile prin buzunare, şoferul continuă:

— Am leşinat de frică, dar n-aveam nici pe dracu'... Când m-am trezit, eram cu capul în jos, între manete, şi aud pe unul de sus, de pe buldozer: "Bă, s-a dus şi ăsta-n pizda mă-sii, săracu'!"... Dar am scăpat, că m-a apărat Dumnezeu...

Au împins dulapul în cameră, până lângă perete şi-au ieşit trântind uşa după ei.

— Ascultă ce-ţi spun eu, zise şoferul, în timp ce cobora scările, Dumnezeu nu moare, aşa să ştii... Numai Dumnezeu m-a putut scăpa viu şi nevătămat de nenorocirea aia!

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

Ar fi vrut să-l întrebe dacă nu cumva tot Dumnezeu stârnise nenorocirea aceea, dar se opri cu gândul în altă parte. Urcară mult mai uşor masa, apoi începu un du-te-vino cu căratul cărţilor…

"La ce naiba îţi trebuie atâtea cărţi?", gândea şoferul ostenit, cu un sac de cărţi în spate… "Ai carte, ai parte, pe naiba!… Cuvinte multe care nu spun nimic!… Aşa înnebuneşte omul!"

"La ce naiba mi-au trebuit atâtea cărţi?", gândea el, păşind clătinat în urma şoferului, cu o cutie uriaşă de cărţi în braţe… "Le urc, le cobor, le car cu mine. Nici nu mai am chef să le citesc."

La tura următoare, unul din sacii de plastic pocni şi toate cărţile se împrăştiară. Vreo câteva zburară prin golul dintre scări. Se auziră hohotele de râs ale copiilor de jos…

— La ce naiba-ţi trebuie atâtea cărţi, dom'le?

— La nimic, le citesc…

Râse şi şoferul, în timp ce-l ajută să le adune. El coborî câteva trepte şi se opri să culeagă una din cărţi. O deschise…

— Ce faci, dom'le?… Ăsta-i nebun!

— Citesc.

— Ce citeşti, dom'le?

— Cuvinte, vorbe… Cuvinte…

— Nu, dom'le, care-i problema?

— Cu cine?

— Vreau să zic problema cu ceea ce citeşti…

— Am găsit ceva interesant… Despre unul, Sisif… Ai auzit de el?

— … Fotbalist?!

— Nu, e unul pe care l-au pedepsit zeii…

— Ce zei, dom'le?

— Unii oameni cred în mai mulţi Dumnezei…

— Fugi, dom'le! Lasă-mă cu sectanţii ăia! Ăia-s păgâni! Nu există! Dumnezeu e singur…

— Da, ai dreptate… Dumnezeu e singur…

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

Tăcu, cu gândul aiurea…

— Hai, dom'le, îmi spui?

— Ce să-ţi spun?

— De ce l-au pedepsit ăia?

— A avut curajul să nu-i asculte… S-a pus în gură cu ei.

— Ei… gura bate curu'…

— Cum adică "Gura bate curu'"?

— Dacă nu taci, mănânci bătaie. Aşa spunea tata, Dumnezeu să-l ierte!… Şi ce-a păţit?

— L-au aruncat într-un fel de iad şi l-au silit să împingă un bolovan uriaş până în vârful muntelui...

— Hă, hă, râse şoferul, cu buldozeru'…

— Nu, că n-avea buldozer… Zâmbi şi el… În iad nu sunt buldozere…

— Şi, dacă au – continuă şoferul gluma –, le ţin pentru ei, comuniştii… Să cari cu roaba.

— Aia-i altă problemă… Şi când ajungea cu bolovanul până în vârful muntelui, ei îl rostogoleau la loc, să-l care din nou…

— Răi oameni!

— Păi, nu ţi-am spus că erau zei?

— Răi zei!… Dumnezeu n-ar fi avut inima asta!

Adunară toate cărţile. El alergă până în garsonieră, deşertă un sac şi se întoarse în grabă.

— Şi Sisiv ăla, dom'le, cât a dus-o aşa?

— Se zice că asta va face totdeauna. Şi-acum îşi mai poartă bolovanul…

— Săracu' Sisiv…

— Într-adevăr, săracul… Numai că, uite – scrie în cartea pe care am deschis-o mai 'nainte – lui Sisif tot i-a mai rămas o bucurie, răgazul câştigat atunci când coboară muntele, ca să-şi ia bolovanul în primire… De exemplu, matale, după ce ai muncit o zi întreagă şi te-ai întors acasă, sau acum, după ce ai cărat un sac cu cărţi şi ai plecat înapoi, la maşină, nu te bucuri?

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

— Da, dom'le, mă bucur... Şi Dumnezeu s-a bucurat după ce a făcut lumea... Dacă asta-i nebunie, e-o nebunie înţeleaptă!... Hai că se înnopteză!

Transportară în linişte restul lucrurilor. La mărunţişuri îi ajutară şi copiii... Terminaseră şi se bucurau.

— Ştiu că eşti la volan, dar măcar un pahar de vin bei cu mine?

— Oho, bine că este! Maşina o parchez la fabrică, nu departe de aici. Pe urmă, plec cu trenul acasă. Sunt navetist. Beau cât vrei. Eu conduc şi-n somn...

Din vorbă în vorbă, băură aproape doi litri de vin. Se ameţiră amândoi.

— Şi cu ce te ocupi, dom'le?

— Studiez...

— Lasă asta! Ştiu... Da' după ce termini de studiat?

— Aş vrea să scriu.

— Ce să scrii?

— Cărţi.

— Păi, uite – arătă în jur – nu-s destule?

— Uneori, aşa-mi zic şi eu, dar, vezi, astea nu-s ale mele...

— Da' a' cui sunt?

— A' lu' nişte oameni.

— Eu îi cunosc?

— N-ai de unde.

— Mă, tu fugi de treabă!

— Nu, nu fug, oricum vreau să muncesc. La urma urmei, trebuie să am cu ce-mi plăti chiria. Dar mă apucă, aşa, gândul să scriu.

— Da' despre ce?

— Ei, ăsta-i necazul! Începu să se plimbe, cu paşi legănaţi, prin cameră... O mare de necazuri!... Învăţ, muncesc, umblu aiurea, întâlnesc oameni, citesc, încerc să fac de toate şi despre

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

toate am câte o părere, şi-atunci – se opri şi întrebă filosofic –, ce e mai bine? Să tac, să mă chinui în gând... Să apuc taurul de coarne... Să mă mulţumesc cu ce ştiu de la alţii şi apoi să dorm?

— Atunci, povesteşte şi tu ce crezi! sugeră şoferul.

— Cui?

— La alţii.

— Altora!?... Aşa poate că mă vei înţelege... Cum matale îţi place să povesteşti, mie mi-ar plăcea să scriu. Eu nu prea stau de vorbă cu oamenii, ci mai degrabă mi-i închipui... Deocamdată aştept o idee...

— Ce fel de idee?

— Nu ştiu, câteodată consider că am găsit-o, apoi o las baltă. Dar, cu siguranţă, e undeva pe-aproape... Poate că voi scrie despre matale!...

Mai întâi păru speriat, apoi întrebă cu vădit interes:

— Despre mine? Ce-o să scrii despre mine?

— Eu ştiu?... Ce-ai făcut când l-au dezgropat pe tatăl matale, ce-ai păţit la Canal, cu buldozerul...

— Ăhă, asta nu-i nimic, câte-am păţit eu...

— Ce mi-ai vorbit astăzi...

Şoferul căzu pe gânduri.

— Şi-or să apară toate astea într-o carte?

— Cred că da.

— Şi-o s-o citească lumea?

— Asta nu pot să ştiu, dar câţiva prieteni de-ai mei sigur au s-o citească.

— Atunci, ştii ce?

— Spune.

— Scrie ceva şi despre nevastă-mea, dom'le!

— Păi, ce să scriu?

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

Şoferul reflectă un pic.

— Zi că-i femeie bună... Mă iubeşte... Îmi face de mâncare... Şi că-i fricoasă, se teme şi de umbra ei. Tot timpul o sperii. E de-ajuns să fac "Buuu!"...

— Bine, batem palma.

Mai băură restul de vin şi se îmbătară de-a binelea. Şoferul se ridică să plece.

— Auzi, m-am gândit ceva...

— Ce?

— Să nu scrii c-am întrebat de sora lu' tata tău!... Şi nici că m-am cam îmbătat azi!... Cine ştie cum ajunge vorba pe la urechile celor de la servici...

— Bine, n-am să scriu.

Îl conduse până la ieşire, îi mulţumi şi-i plăti suma convenită. Înainte de a închide, şoferul se întoarse şi întrebă prin uşa întredeschisă :

— Şi tot n-ai vrut să-mi spui ce mai face sora lu' tata tău...

— E la mănăstire, domnule, e la mănăstire...

Puse pe perete icoana primită de la bunica, apoi răsturnă toate cărţile în mijlocul casei, ca să le aranjeze în dulap. Aşeză câteva, dar era prea beat ca să le ordoneze cum trebuie. Căzu cu faţa în sus, peste cărţi. Fredonă un cântecel din copilărie...

Frère Jacques, Frère Jacques, / Dormez vous, dormez vous... Se legăna pe pat, dar nu putea să doarmă... Se holbau sfinţii la el, prin icoana de la bunica... Frère Jacques, Frère Jacques / Dormez vous, dormez vous... Puiule, icoana dă spre Rai, prin ea poţi să-l vezi pe Dumnezeu... Frère Jacques, Frère Jacques... El, la coadă, cu mâna întinsă, aşteptând să-i dea popa nafură... Popa nici nu se uită la el. Îl sări... Dormez vous, dormez vous... Bunico, dar de unde a ştiut popa că n-am postit?... Te-a văzut Dumnezeu... Frère Jacques, Frère Jacques... Dumnezeu e un pârâcios!... Dormez vous, dormez vous... Nu mi-e somn... Mă duc afară să mă joc... Stai în casă şi desenează... Afară vine lupul!... Who's afraid of big bad wolf, big bad wolf, big bad wolf?... Desenă un lup imens, cu colţi ascuţiţi, mai mari decât trupul... Alături se desenă pe el... Un cap oval, trei fire de

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

păr, ochi şi gură zâmbăreaţă, mâini şi picioare ca nişte beţe... Who's afraid of big bad wolf?... Desenă în jurul lui un gard înalt, de piatră, şi lupul rămase afară... Who's afraid of big bad wolf?... Mama puse desenul pe perete, sub icoane... Frère Jacques, Frère Jacques / Dormez vous, dormez vous... Dumnezeu a rămas afară, ca şi lupul... Dormez vous, dormez vous... Prin icoană, nu-l vedea pe Dumnezeu, dar Dumnezeu îl vedea pe el... Frère Jacques, Frère Jacques / Dormez vous... Se ridică şi lipi desenul peste icoană... Dormez vous... Dumnezeu e un lup!... Who's afraid of big bad wolf?... Să nu te mai prind că desenezi, că-i păcat!... Dormez vous, dormez vous... Îşi imagină un perete de piatră şi desenă pe el o mulţime de lupi, câţi îi poftea inima... Frère Jacques / Dormez vous... Păşi mai departe şi, oriunde mergea, inventa pereţii de piatră care îl apărau de lupii cei răi, pe care tot el îi inventase... Who's afraid of big bad wolf?... Rătăcea prin labirint şi-i era frig, şi se întuneca... big bad wolf, big bad wolf?... Vin lupii. / O dată cu prima ninsoare, / Se avântă prin întunericul alb... Vin lupii şi urlă, şi scurmă-n zăpadă, / Căutând să mă smulgă din somn, / Ca pe o inimă din pieptul tăcerii... All the poems are about wolves... Lipi poezia în dreptul icoanei... Dormez vous, dormez vous... Dumnezeu e o poezie... All the poems are about wolves... Femeia îl găsi după ecoul paşilor din labirint ... Îl îmbrăţişă cald, îi dansă şi-l făcu să-i uite pe lupi... All the poems are about wolves, all but one, the most beautiful of all... Umbrele mâinilor ei îl îmbrăţişară, îi dansară pe perete... all but one, the most beautiful of all... Dumnezeu e o femeie!... the most beautiful of all... până când umbrele mâinilor se transformară în lupi... Dormez vous, dormez vous... Brusc, îşi dădu seama că dintotdeauna călcase pe cărţi, că pereţii de piatră erau, de fapt, din cărţi... Icoana era o carte, lupii erau o carte, femeia era o carte... Dormez vous... Dumnezeu era o carte... Dormez vous... El deveni o carte... Whether 'tis nobler in the mind to suffer/ The slings and arrows of outrageous fortune/ Or to take arms against the sea of troubles/ And, by opposing, end them... To sleep. To die... No more... Cărţile se aşezară în trepte pe care el începu să le urce... Dormez vous, dormez vous... Şi deodată se auzi strigat cu glas tare: Vino afară!...

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

POVESTE DE CRĂCIUN

1.

Cred că cele mai contradictorii sentimente le trăiesc în perioada Sărbătorilor de iarnă. Mă învârt prin oraş, ochind cadouri pe care n-am să le fac niciodată şi mă izbesc din cincizeci în cincizeci de metri de câte un fals Moş Crăciun. De sub bărbile prinse cu elastic, îmi zâmbesc chipuri tinere de femei care-mi oferă cu generozitate ţigări, bilete de loterie şi cărţi poştale pentru ajutorarea handicapaţilor. Când văd de departe, deasupra valurilor de capete ale mulţimii, plutind o scufie roşie cu moţ alb, traversez imediat strada. Las lista cu toate cadourile imaginare pe seama adevăratului Moş Crăciun, îmi cumpăr un covrig, mă plimb în derivă prin parc, însoţit de vreo doi câini vagabonzi, care mă urmează când ca nişte rechini în aşteptarea prăzii, când ca nişte delfini puşi pe joacă. Ajung acasă, mă schimb şi mă strecor sub pătură, moţăi o vreme, apoi mă ridic ameţit, atras de dorinţa de a scrie.

2.

Pe lângă cauciucul de tractor, erau şi snopii de coceni furaţi de acasă. Focul se înălţa uriaş, dansând, încurajat parcă de ritmul drăcesc al tobelor. Dacă îl priveam fix, întâi strălucirea lui mă orbea, apoi vedeam cum din el ţâşneau, unul câte unul, ca nişte fii ai nopţii, copii urlând de bucurie. Întunericul la fel de gros ca şi fumul de la cauciuc se împreuna cu flacăra, fătând pe toţi prietenii mei de joacă. Închideam ochii, aruncându-mă şi eu, chiuind, cu capul înainte, dintr-o parte într-alta a nopţii. Ca şi ceilalţi, ieşeam afumat, negru la faţă, cu genele pârlite, rânjind, căzând de-a rostogolul...

Înainte de Anul Nou, ne întâlneam pe un deal, la marginea satului, ca să "repetăm" obiceiurile de iarnă, Capra sau Ursul. Învăţam, de-a valma, tot ce se poate învăţa: descântece şi

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

înjurături, cum să baţi toba şi să joci Ursul, cum poţi să fumezi fără să-şi dea seama părinţii. Săritul prin foc reprezenta maxima provocare, cea mai evidentă dovadă a curajului…

În seara despre care vă povestesc, "repetam" Ursul. Mă simţeam cel mai important din grup, asta pentru că eu eram însuşi Ursul. Îmbrăcam un cojoc cu blana în afară, o mască cu bot de urs şi dansam în ritmul tobelor, al fluierului şi al cuvintelor strigate de toboşar: Vine ursul după mine! / Hah-hah-hahah! / Să-i dau pâine şi măsline! / Hah-hah-hahah!… Mă învârteam în jurul unei bâte şi, din când în când, făceam cât mai fioros posibil: Moorrr! Moooorrr! (în paranteză fie spus, nu cred să fi impresionat pe nimeni; oamenii de pe la case râdeau cu gura până la urechi, ori de câte ori produceam groaznicul meu mormăit)…

Obişnuita bucurie de a ieşi cu băieţii şi de a "repeta" Ursul era dublată de faptul că în acea seară urma să vină Moş Crăciun. De obicei, Moş Crăciun apărea aşa: stăteam liniştit lângă sobă, arătând nepăsare, ca şi cum nici măcar n-aş fi bănuit că trebuie să vină Moş Crăciun. Mama mă necăjea, zicea că n-o să mai vină, că de-acum sunt prea mare, iar tata râdea pe sub mustăţi. Priveam neîncrezător când la unul, când la altul, aşteptând semnalul. La un moment dat, tata se ridica de pe scaun, punea mâinile în buzunar şi repeta, an de an, exact aceleaşi cuvinte: "Ei, eu trag o fugă până la mama, să văd ce mai face". Ăsta era semnul magic. Consideram plecarea tatii o condiţie esenţială pentru apariţia lui Moş Crăciun. La scurt timp, se auzea o bătaie în geam, inima înlemnea în mine, cât de bucurie, cât de spaimă, mama deschidea fereastra şi o dată cu frigul intra şi mâna nevăzută a lui Moş Crăciun, înşirând cadouri. De fapt, la asta se reducea Moş Crăciun pentru mine: o mână care oferă daruri. Mama ridica, pe rând, darurile – mie îmi era frică să mă apropii prea mult! – examinându-le cu un ochi critic şi mi le îngrămădea în braţe. Mut de uimire şi de spaimă, uitam instantaneu poezia pe care trebuia să o recit şi, până să mă dezmeticesc, Moş Crăciun sub formă de mână pleca de la geam… Asociam plecarea lui Moş Crăciun cu venirea tatei. Tata intra înfrigurat pe uşă şi spunea că bunica se simte bine. Nu mică îi era mirarea când afla că, între timp, mă vizitase Moş Crăciun. Înşiram darurile în mijlocul casei, ca să le pot admira. Mama îşi păstra mina critică: "Prost Moş Crăciun a mai fost anul ăsta!"… Tata îi lua apărarea lui Moş Crăciun:

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

"Ei, săracu', a făcut şi el ce-a putut!"... Dar mama părea neiertătoare: "Tare mă tem eu că Moş Crăciun a băut din banii pentru cadouri!"... Mie nu-mi păsa. O piatră să-mi fi adus Moş Crăciun şi mă făcea fericit. Gestul conta!...

În seara aceea, bucuria şi spaima întâlnirii cu Moş Crăciun aveau să atingă o culme... Moş Crăciun urma să mi se arate în carne şi oase. Acasă mă aştepta o gaşcă de nepoţi ai vecinilor. Îi dispreţuiam pe toţi pentru că nici unul dintre ei nu ştia să bată toba. În plus unul dintre băieţi, un nesuferit, susţinea că nici nu există Moş Crăciun. Mi-am promis că, la prima ocazie, îi trag o mamă de bătaie. Nu riscam să comit o faptă rea înainte de venirea Moşului.

Am început să jucăm cărţi, dar gândul meu nu era la joc. Nici nu-mi puteam imagina cum arată Moş Crăciun în realitate.

În realitate, dacă aş fi avut prezenţa de spirit de a o urma pe mama într-o cameră alăturată, prin gaura cheii, aş fi văzut scena asta:

O femeie de vreo sută cincizeci de kile, numai în chiloţi, fără sutien, dârdâind de frig (în "camera cealaltă" nu făceam niciodată focul), căreia mama îi fixează, cu elastic, o barbă uriaşă, dintr-un caier de lână. Mama se retrage în dreptul uşii, să privească din altă perspectivă, acoperind gaura cheii. Apoi se dă la o parte şi femeia cu barbă apare învăluită într-o perdea imensă, roşie. Se aşează pe scaun, ca la frizer, iar mama îi piaptănă părul zburlit, învârtindu-se pe lângă dânsa. Când termină, îi aşează pe cap un fes bombat, cu moţ. În final, văzut de la spate, Moş Crăciun, arată ca un om de zăpadă roşie, alcătuit din doi bulgări vădit disproporţionaţi, trup şi cap. Văzut din faţă, la cei doi bulgări de zăpadă, se mai adaugă o pereche de gumari, o barbă lânoasă şi, imediat în apropierea bărbii, ochii...

Mama s-a întors din "camera cealaltă", chicotind inexplicabil. Dacă aş fi avut prezenţa de spirit să privesc pe gaura cheii, cu siguranţă aş fi fost martor la scena de mai sus. Aş fi înţeles de ce chicotea mama şi, mai ales, aş fi înţeles de ce, după o lungă aşteptare în "camera cealaltă", Moş Crăciun a izbit nervos cu pumnii în uşa de la camera în care ne aflam noi. Ne-am strâns cu toţii

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

grămadă, împietriţi de spaimă… Tata a deschis uşa şi Moşul a intrat furios, ţinând în mână un sac de plastic :

— Ce dracu' faceţi, s-a răstit el cu voce răguşită la tata, mă lăsaţi să crăp de frig afară?!

S-a repezit înspre sobă, a lăsat sacul, pentru a se putea încălzi la mâini. Noi am alergat în colţul opus, lângă brad.

— Şi voi ce vă holbaţi aşa, ca proasta-n târg?! ne luă şi pe noi în primire.

Nimeni nu a avut puterea să răspundă.

— V-a tăiat popa limba? Sunteţi muţi?!

Am mişcat din cap că nu.

— Păi, spuneţi ceva lu' Moş Crăciun!

Linişte.

Moş Crăciun şi-a tras un scaun, s-a aşezat şi s-a descălţat de gumari. Era desculţ.

— Hai, spuneţi o poezie, cântaţi ceva, dacă vă aşteptaţi la cadouri!

Nimic.

— Bă, da' eu vorbesc la pereţi?!

Cu ochii la cadouri, mi-am luat inima-n dinţi şi am făcut un pas în faţă.

— Brava! Uite cine are curaj! Halal de mă-ta că te-a făcut! Zi un cântec!

— În ce limbă? Am îndrăznit eu să intru în discuţie cu Moş Crăciun.

— Nu mă lua cu din astea, că nu mă interesează. Cântă ce vrei!

Am cântat Frère Jacques şi Who's afraid of big bad wolf, cântecele mele preferate, timp în care Moş Crăciun s-a mai încălzit, iar ceilalţi copii au mai scăpat de emoţii.

— Frumos, da' ceva pe româneşte nu ştii? Ceva de Maria Ciobanu, sugeră Moş Crăciun.

— Ştiu M-am născut în trei Carpaţi (asta înţelegeam eu, de la picap, în loc de M-am născut între Carpaţi), de Ion Dolănescu…

— Bine, bine… Altădată… Acu' mai lasă-i şi pe ceilalţi!

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

M-am întors în pluton şi, pe rând, ceilalţi şi-au manifestat talentul în faţa lui Moş Crăciun. Momentul cel mai greu trecuse.

Între timp, băiatul care nu credea în existenţa Moşului mi-a dat un ghiont şi mi-a şoptit la ureche:

- Ăsta nu-i Moş Crăciun!... Ia uită-te la picioarele lui!

La piciorul stâng, Moş Crăciun avea două degete încălecate, exact ca vecina noastră, Nana Lenţa.

Moş Crăciun asculta nepăsător cântecele şi poeziile copiilor şi, ridicându-şi barba peste cap, sorbea zgomotos, pahar după pahar, vinul pe care i-l turna tata. Atmosfera era cât se poate de destinsă.

— Bun vin! a zis admirativ Moş Crăciun.

— Cum a dat Dumnezeu, a răspuns modest tata.

— Şi-a dat mult? s-a interesat Moş Crăciun.

— Cât pentru Sărbători.

— Păcat! A mai băut Moş Crăciun vin, dar pentru ăsta, mai c-ar sta toată noaptea la voi...

— Lasă Moş Crăciune, a intrat şi mama în vorbă. Mai ai de colindat. Mai sunt şi alţi copii.

— Aşa-i când n-ai ce face! Mi-a trebuit să fiu Moş Crăciun!

S-a întors către noi.

— Gata-i, aţi terminat?!

— Daaa, am răspuns veseli, în cor.

— Cam slăbuţ! Nu prea ştiţi mare lucru! Învăţaţi numai prostii! Eu, când eram ca voi, munceam pe rupte, nu mă jucam toată ziua...

— Iartă-i, Moş Crăciune, interveni mama. Acu', dacă tot ai venit, împarte-le darurile

— Las' să ştie... Cântam şi eu, cântam tare frumos... Dacă n-aş fi răguşit, aş cânta şi acum ceva... Şi nu-mi dădea nimeni nimic... Cine să-mi dea? Bătaie, poate... Bă, eu munceam, nu glumeam. Primăvara, la prăşit, de dimineaţă până seara...

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

Unul dintre băieţi a izbucnit în râs.

— Ce te râzi, măi, nesimţitule! Aşa te-a crescut mă-ta?!

— Moş Crăciun nu prăşeşte, s-a explicat băiatul.

— Nu prăşeşte, pe dracu'! Ce ştii tu?!

— Nici măcar nu eşti Moş Crăciun! a continuat, obraznic, băiatul.

— Eu nu sunt Moş Crăciun?! s-a mâniat Moş Crăciun.

— Nu.

— Eu?!

— Nu.

— Apoi, dacă nici eu nu sunt Moş Crăciun!

S-a ridicat, a prins sacul de fund şi l-a deşertat în mijlocul camerei:

— Na-vă-n pizda mamii voastre de draci!

Şi-a încălţat gumarii şi a ieşit mai furios decât la venire. S-a întors din drum şi ne-a ameninţat :

— Eu mi-am dat toată osteneala! Să-l mai aşteptaţi pe Moş Crăciun la paştele cailor

Şi, pe bună dreptate, de atunci, Moş Crăciun nu a mai venit niciodată.

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

ŞASE MODURI DE A-ȚI AMINTI UN CAL

1.

Îşi pipăi ochii umflaţi, plini de înţepături. Abia îi putea deschide... Dădu la o parte pătura aspră şi se repezi ameţit la fereastră... Pasărea se zbătea, o prinse pentru o clipă, o scăpă, apoi o apucă cu amândouă mâinile şi o strânse până ce-i simţi zvâcnetul sacadat al inimii... *Veneam fericit cu barza în braţe. O ţineam strâns la piept şi-i simţeam zvâcnetul sacadat al inimii... Ia uitaţi, copii, o barză curentată!... Copiii au făcut roată şi mă priveau cu invidie... Îmi dai şi mie barza s-o ţin?... Ia-o, da' poate-o omori, că te rup din bătaie! S-a curentat la stâlp, am salvat-o eu, da' nu mănâncă... Acu', gata, dă barza 'napoi!... Da' ce, e barza ta?... Ne-am încăierat şi-am scăpat barza... Plutea ca un planor deasupra noastră... Mama, a lu' cui era barza?... A lu' nimeni!...*

Palma cu pasărea îi pulsa uşor, ca şi cum ar fi ţinut în mână o inimă. Trase cu putere zăvorul înţepenit, până ce îl duru degetul, şi geamul se deschise în lături... Pasărea îl ciupi, se eliberă şi-l lovi în zbor cu aripile peste faţă... Pleosc! peste faţă... Atunci am luat prima şi ultima palmă peste faţă de la domnul învăţător... De ce-ai adus bufniţa în clasă? Crezi că aici e circ?!... Mie-mi plăcea bufniţa, am prins-o în podul casei părăsite... Eram cel mai curajos din gaşcă, nici măcar nu m-am speriat... E-o pasăre şi ea, băi!... Bufniţa n-a stat dracului în bancă, râdeau băieţii în pauză... Zbura speriată prin clasă şi toţi copiii aruncau cu cărţile în ea, ca s-o prindă...

Penele erau moi, mai degrabă puf. Le culese şi le suflă afară, una câte una... Şlapii îi gâdilară tălpile... *Umblam în şlapii mamei. Clămpăneau, de asta îi şi purtam... Mă plimbam în şlapi prin casă – clamp, clamp! – şi mama nu mai venea... Se întunecase şi-mi era frică, dar nu pentru că stăteam singur, ci pentru că nu ştiam unde putea fi mama? Dacă păţise ceva?... Am ieşit afară s-o caut, dar afară ploua... Mi-am mânjit şlapii şi picioarele de noroi... N-am avut curaj să ajung până la poartă... M-am întors, am intrat în casă, m-am aşezat în genunchi în faţa icoanei şi mă rugam la*

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

Dumnezeu s-o apere pe mama... Asta a fost prima mea rugăciune (şi poate cea mai sinceră din viaţa mea!)... Mama fusese la o vecină... Am mai vorbit. Ţi-a fost frică?... Nu, m-am jucat...

Apa era rece, rece, iar tricoul era moale ca puful păsării... Chibritul îl fripse la deget... La fel şi cafeaua fierbinte... Strânse patul şi simţi din nou asprimea păturii... Când ieşi pe uşă, apăsarea rucsacului îl făcu mai energic, mai cu chef de drum... Balustrada de la casa scării vibra... Ca şi cum l-ar atinge pe cel care urca scările... Mâna femeii de la chioşc era catifelată, atunci când îi întinse ciocolata şi guma de mestecat... Biletul era neted şi lucios... Cotul bătrânului îl împungea între coaste... Coborî din tramvai şi se ciocni de un trecător... Vânzătoarea de la bilete nu avea mâna catifelată... Bancheta i se păru cam tare. Trenul îl legăna la curbe. Îl izbea cu un umăr de vecin, cu celălalt de geam. Îşi trase fruntea şi pielea îi rămase pentru o clipă lipită... Controlorul aproape îi smunci biletul din mână... Biletul nu era neted şi lucios; când îl pipăi, simţi gaura de la compostor... Doar coperţile de la carte erau lucioase, *... ca şi cartea cu aventurile lui Habarnam pe care am primit-o la premiu... Întâi am plâns, că n-am luat premiul întâi, pe urmă m-am bucurat când am simţit coperţile cerate ale cărţii... Şi pozele, pozele erau grozave!... Voi scrie odată o carte cu poze, sau măcar o poveste cu poze... Mă întorceam acasă, citind din mers, mândrindu-mă cu coperţile lucioase, albastre ale cărţii...*

Lăsă cartea deoparte pentru că îi amorţise un picior... *Nea Grigore, frizerul, mi-a spus să stau nemişcat şi eu am rămas aşa, până mi-a amorţit piciorul... Frizeria era amenajată într-o fostă magazie de lemne. Un ciob de oglindă murdărit de muşte, un scaun ca la dentist, din fier ruginit, un dulap cu foarfeci, o vioară, o bancă lungă din lemn, un cărucior aruncat într-un colţ, o piele de ascuţit briciul şi mult, foarte mult rumeguş. Avea program doar duminica, după ce ieşea popa din biserică... Veneau acolo chiar şi cei fără treabă, să-l asculte pe Nea Grigore... Zero, ca de fiecare dată! a zis tata. Frizerul a pornit o maşină care zbârnâia îngrozitor. De la ceafă, până în vârful capului, simţeam dinţii reci ai maşinii electrice. Nea Grigore povestea câte ceva bărbaţilor care aşteptau. Se oprea, gesticulând cu maşinăria infernală care zbârnâia în gol, pe lângă urechile mele. Mă chirceam, înfricoşat să nu-mi taie urechile. Bărbaţii îl ascultau şi râdeau în hohote... Dacă avea*

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

chef, nu conta că n-a terminat de tuns sau de bărbierit. Îşi lua vioara şi cânta câte un sfert de oră, până se usca spuma pe barba clienţilor. Şi iar râdeau oamenii... Aş fi râs şi eu, dar îmi era frică să nu-mi taie urechile. Coboram de pe scaun, ca şi cum aş fi scăpat de pe masa de operaţie. Băteam cu talpa piciorului amorţit de podea, zâmbeam şi mă aşezam pe banca de lemn, să ascult poveştile lui Nea Grigore...

Furnicăturile nu conteniră până când nu lovi cu talpa de podea... Uşa de la tren era înţepenită, încât se forţă la maxim să o deschidă. Când coborî, din cauza soarelui prea arzător, tricoul îi era deja ud în spate... Pe şosea, adidaşii se lipeau de asfalt... Pe cărare, se descălţă şi-şi afundă picioarele în praful fierbinte... Mai călca şi în pietricele colţuroase, dar el era obişnuit... *Îmi plăcea să merg desculţ, chiar şi prin noroi... Vezi să nu te tai în vreo sticlă!... Şi ce?!... Făceam cu ceilalţi copii baraje din noroi... Opream cât mai multă apă în mijlocul drumului şi săream desculţ, pe baraj... Apa curgea dezlănţuită, gâlgâind...*

În schimb, iarba era mătăsoasă... Sânzienele se rupeau greu, lăsau o dungă de durere pe degete, când le smulgea... Se trânti de departe la pământ... Aproape se târî până la calul culcat în iarbă... Îşi simţea genunchii juliţi... Calul avea botul umed, iar blana îi era aspră, ca pătura lui de acasă... Îl mângâie şi apoi îl cuprinse cu braţele... Tresări la pişcăturile furnicilor pe care le dădu de pe blana calului... Îşi lipi obrazul de burta lui... Calul torcea ca o mâţă... Scoase o portocală, o descoji şi-i întinse o bucată... O apucă cu botul umed... Când vru să-l mângâie din nou, calul se sperie, se ridică brusc în picioare, iar el căzu într-o parte... Rămase aşa trântit în iarbă

Şi-a acoperit faţa cu palmele. Simţea cum umblă furnicile peste el, pe tot corpul...

2.

S-a trezit cu un gust amărui în cerul gurii. Ca după o beţie cumplită, numai că acum n-a băut... Ieşi repede din pat... Pasta de dinţi avea gust de mentă proaspătă... *Vecinii mei aveau un strat întreg. Săream gardul... Menta îmi ajungea până la brâu... Am cules mai întâi câteva frunze pe*

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

care le-am mestecat, apoi am rupt atâtea fire cât să pot duce... Când să trec gardul înapoi, pantalonul mi s-a prins într-o sârmă şi am rămas agăţat, cu capul în jos. Nu îndrăzneam să plâng, ca să nu m-audă vecinul... Am stat aşa şi lumea a început să mi se arate întocmită prost... Casa, copacii, tufele de trandafiri, toate îmi păreau mai interesante de-a-ndoaselea... A venit tata în grabă, alergând invers... N-am nimic... Am cules firele de mentă împrăştiate şi-am prins a păşi ameţit...Credeam că merg altfel decât ar trebui...

Închise cu grijă robinetul şi ieşi din baie... Cafeaua nu era aromată, n-avea nici un gust – cafea ieftină – şi trebuia un pic mai dulce... Şi ochiurile mai sărate. Niciodată nu erau suficient de bine sărate... *Dacă aş pune zahăr peste ele, ar semăna cu prăjitura pe care mi-o făcea bunica – ouă, făină şi zahăr – să o mănânc în pauză, la şcoală. Mie îmi era ruşine, cum s-o mănânc la şcoală?... Arăta a omletă!... Râd ceilalţi de mine... Mă aşezam pe marginea drumului, îmi scoteam omleta cu zahăr şi-o mâncam singur... Îmi era ruşine, teribil de ruşine, dar îmi plăcea...*

Ochiurile nu-s bune, dacă nu-s sărate. N-au nici un gust... În tramvai mesteca gumă – ca nesimţitul, golanule, marş afară din clasă, adică te crezi şmecher, mesteci gumă la ora mea! – şi guma avea aceeaşi aromă ca buzele iubitei... *Ieşiţi afară, necuraţilor! Lângă Sfânta Biserică v-aţi găsit de pupat? Afară, că spurcaţi locul pe unde treceţi! urla măicuţa la noi, isterizată de curajul nostru de a ne îmbrăţişa în curtea bisericii...*

Desfăcu ciocolata, muşcă din ea cu poftă şi-şi lipi fruntea de geamul trenului. Nu avea nici pe departe acelaşi gust ca şi ciocolata pe care o cumpăra de la chioşcul şcolii... *După ce a luat foc chioşcul, tanti Ileana, de ciudă, n-a mai vrut să facă dulciuri pe care să le vândă la colţul şcolii... Cu cinci lei eram fericit o zi. Cumpăram două batoane cu bani de-acasă; şi-n plus mai exista şi fiul pădurarului... Ce-am mai râs de el! Trebuia să ştie pe de rost "Fiind băiet, păduri cutreieram"... El s-a ridicat în picioare, grăsuliu, roşu la faţă, mereu transpirat, şi a început să bâlbâie: Fiind... băiet de pădurar... Noi ne prăpădeam de râs, a râs şi Tovarăşa, dar l-a lăsat corigent... Trimestrul următor s-a rugat de mine să stăm în aceeaşi bancă, să-l ajut... Îmi era simpatic băiatul pădurarului! Zilnic venea cu o sută de lei la el şi-i cheltuia pe toţi, de aceea era cel mai respectat,*

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

dar şi cel mai invidiat băiat din şcoală... De aceea l-au şi poreclit Borţolea, dar nu-i ziceau Borţolea pe faţă, că-i bătea... Eu mă împrietenisem cu fiul pădurarului, îl ajutam la teme, şi-i ziceam Borţolea pe faţă. Borţolea nu se supăra. Cumpăra câte zece batoane de ciocolată şi mi le dădea drept răsplată pentru efortul meu de a-l ajuta la lecţii. Mâncam până mă durea burta, mai dădeam şi la alţii...

Îşi dezlipi fruntea de pe geamul trenului şi împachetă la loc restul de ciocolată. Abia pe şosea o scoase din buzunar şi o termină... Pe câmp, prin iarbă, găsi măcriş. Rupse câteva tulpini şi le mestecă... *Înainte de toate pentru gustul acrişor de măcriş ţineam eu neapărat să merg la cireadă... Ce să cauţi tu la cireadă, că noi n-avem vacă? Vrei să râdă lumea de noi?... Nu doream să râdă lumea de mine. Doream să am o vacă pe care s-o aştept la cireadă. Până veneau vacile la intrarea în sat, la Poarta Ţărnii, copiii treceau peste deal, printr-un lan de grâu, să culeagă măcriş. Grâul îmi ajungea până la gât, îl dădeam la o parte cu mâinile, simţeam că mă înnăbuş. Când ieşeam din lan, treceam parcă pe un alt tărâm, Ţara Măcrişului. Era mult măcriş în acea ţară, dar şi copii erau mulţi. Ne mai băteam. Totdeauna păstram câteva fire de măcriş pentru drum... Înotam înapoi prin lanul de grâu şi reveneam pe tărâmul meu, tocmai când vacile ajungeau la Poarta Ţărnii. Dar eu nu aveam vacă... Aş fi vrut să am şi eu o vacă pe care s-o prind de coadă şi s-o fugăresc până acasă, asemeni celorlalţi copii... Rămâneam în urmă, veneam agale, mestecând ultimul fir de măcriş...*

Până să se apropie de cal, mestecă liniştit un fir de măcriş. Calul nu se sperie. Stătu blând, culcat în iarbă... Deschise rucsacul, scoase o portocală, o descoji şi-i întinse o bucată calului... O adulmecă, o pipăi cu botul şi o mâncă... Apoi se smunci, se ridică în picioare şi plecă... Gustă şi el din cealaltă parte de portocală... *La început nu mi-au plăcut portocalele, pentru că aveau un gust ciudat... Oamenii alergau la magazin şi strigau... S-au adus portocale!... Am ieşit şi eu, cu mama de mână. Până să fim acolo, jumătate din camionul cu marfă era descărcat. Vânzătorul dădea indicaţii în stânga şi-n dreapta... Mama căra o ladă cu sticle, iar eu o cutie mare cu ţigări... Depozitul magazinului mi s-a părut ca o rămăşiţă din Rai: sticle, cutii colorate, borcane cu*

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

bomboane, pachete cu ciocolată, dar toţi aşteptam portocalele... Am descărcat toată marfa şi ne-am aşezat la rând. Vânzătorul a scos de sub tejghea două lăzi şi a început să vândă cu bucata, câte trei portocale de familie... Oameni buni, s-au terminat portocalele, gata, mai este o promisiune pe luna viitoare!... Vreo câţiva au plecat, cu gândul la luna viitoare... Porcule, a izbucnit mama, Guzanul dracului – aşa îl poreclea pe vânzător; eu am râs –, mie să-mi vinzi portocale, că-ţi dau foc la magazin!... Taci, fă, că-ţi trag una!... Tu, mie?! Porcu' dracului, Guzan împuţit! şi-l îmbrânci pe Guzan... A intrat mama după tejghea şi a mai scos o ladă... Ce-s astea, Guzan împuţit?... Guzanul împuţit a înjurat şi ne-a vândut trei portocale. Ne-am întors victorioşi, mama încruntată, iar eu muşcând din portocală fără să o mai cojesc...

Acum era bună portocala. Poate că-i plăcuse şi calului... *Oare calul ăsta va povesti altor cai cum e gustul de portocală?!...*

3.

Lenevea sub pătură şi i se păru că pătura miroase a praf... *Aveam eu un prieten alergic la praf, purta tubul cu pastile în buzunar...*

Dar el nu era alergic, adulmeca praful ca pe un drog care-i provoacă halucinaţii... *Bunica ţinea în gazdă o învăţătoare. Scutura şi iar scutura, dar nu scăpa niciodată de praf. Curgea din pod, printre scânduri. În pod erau şoareci, şoarecii alergau şi în camera învăţătoarei ningea cu colb... Acolo existau pentru mine lucruri cât se poate de atrăgătoare: colţul icoanelor, lada de zestre a lu' bunica şi cărţile de sub pat a' lu' domnişoara. Într-un colţ întunecat, sus, stătea icoana cea mare, abia-i zăreai chipul celui pictat. Icoana mare era străjuită de altele mai mici, care înfăţişau nişte sfinţi holbaţi, iar dedesubt, chiar în dreptul ochilor mei, se vedea o coală de hârtie cu benzi desenate. Nu prea înţelegeam ce reprezintă. Între ele era o poză care-mi plăcea foarte mult: o femeie cu un copil în braţe, călare pe un măgăruş – îmi era groaznic de milă de bietul măgăruş! –, un palmier şi un moşneag care-i arăta femeii orizontul; alături scria cu litere mari: FUGA ÎN EGIPET!*

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

În colţul de jos era desenat un băiat pletos, cu faţa tristă, uşor plecată, dar imaginea asta mi-a rămas cam neclară, din cauza fumului de tămâie, care se aşezase pe ea... Când înmoi o foaie în ulei, ea devine transparentă; aşa copiam eu pozele cele mai reuşite, cu foi înmuiate în ulei... În pod erau şoareci, şoarecii alergau, eu stăteam pe burtă, citeam cărţile lu' domnişoara, copiam poze şi, în lumina care intra pe ferestruică, vedeam cum ninge cu colb...

Dădu pătura la o parte şi se repezi ameţit la fereastră... Prinse pasărea, deschise geamul, apoi o eliberă... În cameră persista un miros de găinaţ... *Cealaltă bunică lucra la un combinat de pui. Într-o hală uriaşă creşteau mii de pui. Ce mai mirosea a găinaţ! Bunica le dădea apă, mâncare, şi arunca afară, într-o groapă cu var, puii care mureau. Eu, împreună cu două fetiţe, verişoarele mele, apăram un pui roşu – Cine-a mai văzut pui de la stat roşu?! –, pe care-l atacau toţi puii albi. Până la urmă, tot l-am găsit mort, ciupit, pe jumătate mâncat. Bunica a vrut să-l arunce la groapa cu var, dar noi nu, l-am îngropat în curte, la loc cu verdeaţă. I-am pus cruce din beţigaşe la cap şi flori de muşeţel pe mormânt. Var' mea mai mică a început să-l bocească... Un' te duci tu, puiule, cui ne laşi?... Eu nu boceam, eram bărbat, am dat numai aşa, o lacrimă...*

Prin fereastra deschisă adie un vânt răcoros ce schimbă mirosul neplăcut... Pasta de dinţi mirosea a mentă, cafeaua a cafea proastă, ochiurile a ulei încins, casa scării a canal, oamenii din tramvai a transpiraţie, bărbaţii de pe bancheta din faţă a rom, drumul a colb şi iar îşi aduse aminte de prietenul său care făcea alergie la praf... *Mă, când ies eu din bar, la două noaptea, între şinele de tramvai era un cal alb. Cuminte calul, m-a lăsat să-l mângâi... Ce faci, bă, calule, aici?... Şi calul ce-a zis?... N-a zis nimic. A plecat liniştit în deal, pe linia de tramvai...*

Apoi nu mai simţi mirosul de colb. În şanţ era un arici mort. Puţea a hoit... Păcat că e mort!... *Ce, dacă nu era mort?... Cum, nu ştii, numai ariciul cunoaşte iarba fiarelor. Se fac farmece cu ea. Deschide automat orice încuietoare. Cauţi un arici ca ăsta, numa' să fie viu şi să fie aricioaică, îi furi puii şi-i închizi într-o cuşcă, cu lacăt. Pe la miezul nopţii vine aricioaica cu iarba fiarelor în gură şi atinge lacătul. Tu haşti! Şi-i smulgi iarba din gură... Da' nu-nţeapă aricioaica?...*

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

N-are când, trebuie să-şi scoată puii... Şi ce să faci cu iarba fiarelor?... Spargem magazinul şi furăm jucările ...

Păcat că ariciul era mort şi puţea a hoit... Părăsi şoseaua şi-o luă de-a dreptul peste câmp. Poate găsea iarba fiarelor. Găsi doar măcriş şi sânziene... *Parfumul sânzienelor urcă la cer şi cerul se deschide... Şi Dumnezeu nu cade atunci din cer?... Nu, nu cade, se ţine bine, dar mai vine câteodată să miroase sânziene... L-ai văzut tu?... Aşa se zice. Putem pândi...*

Calul stătea culcat între sânziene, dar mirosea a cal, adică nu prea frumos, la fel ca toate animalele... *Eu n-aveam vacă, dar m-a luat un vecin să-l ajut la păzit boii. Primeam treizeci de lei pe zi – bani nu glumă! –, pe care îi strângea ca să-mi cumpăr bicicletă. În turmă era şi un taur, unul fioros, scurma cu piciorul ţărână pe spate şi boncăluia. Ţiganul (aşa îl chema pe taur) se înfuria uşor. Fugărea oamenii. Vecinul mi-a dat o bâtă, de-abia o puteam apuca cu amândouă mâinile... Du-te şi păleşte-l între coarne, auzi! Acu', că animalu' te simte. Înţelege că te temi de el şi nu te mai lasă în pace. Păleşte-l acu' şi-o să-i fie lui frică de tine!... M-am îndreptat spre taur şovăielnic, cu bâta în mână. Acesta şi-a săltat capul din iarbă şi a trecut în poziţie de atac. Ce să-l mai pălesc, n-aveam altă treabă? Am început să mă retrag încetişor, să nu-l stârnesc. Taurul a înaintat un pas, eu am lăsat bâta jos, ca să pot fugi mai repede, dar vecinul era prea departe. Mai aproape era un nuc, în ultima clipă m-am agăţat de-o creangă, şi taurul buf! cu coarnele în copac. Mă ţineam disperat cu mâinile şi cu picioarele de creangă, copacul se scutura, din cauza loviturilor taurului, iar vecinul meu murea de râs... Ăi, tu n-ai să faci nimic în viaţă, o să-ţi mănânce câinii din traistă! O să te ia toţi înainte!... În momentul acela nu prea eram interesat de ce o să mi se întâmple în viaţă... Primele două zile mi-am văzut de treabă în celălalt capăt al turmei, faţă de locul unde păştea taurul. Apoi ne-am obişnuit unul cu altul, mai mult chiar, tot aruncându-i pâine de departe, ca la un câine, Ţiganul a prins să mă placă. După o săptămână îmi mânca deja din palmă şi eu, emoţionat, îl mângâiam după gât... A sfârşit prost... Nici după ce l-au castrat, nu s-a îmblânzit. Când au încercat să-l înveţe la car, s-a smuls din jug şi a rupt o coastă stăpânului. L-au dus la abator...*

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

Calul se smunci, se ridică în picioare şi plecă. El rămase întins pe iarbă, urmărind cum se înalţă mirosul de sânziene care deschide cerul…

4.

În urechi îi mai suna încă zgomotul acela de fluture care se zbate sub pahar. O vreme fu linişte şi zgomotul reveni, dar mult mai puternic. Se plimbase prin parc şi găsise pasărea (nu ştia ce specie e; avea culoare cenuşie şi era cam de două ori mai mare decât o vrabie) stând nemişcată pe o creangă. Se apropiase s-o cerceteze mai îndeaproape, dar ea rămase ţeapănă în continuare, ca şi cum ar fi fost împăiată. Când a apucat-o cu mâna şi-a dat seama că e vie. Dar pasărea nu a încercat să zboare. Acasă a aşezat-o pe dulap şi i-a pus de mâncare, fără să obţină vreo reacţie.

Dădu pătura la o parte, se repezi ameţit la fereastră, prinse pasărea, deschise geamul şi o eliberă. Culese penele şi le suflă afară… De afară se auzi foiala străzii şi, departe, clopotul… *Bang-bang!… Pentru cine bat clopotele? Nu întreba pentru cine bat clopotele. Pentru tine bat… Nu plângeam. Nici măcar o clipă nu-mi venise să plâng. O ţineam pe vară-mea mai mică de mână, păşeam mecanic până se auzeau clopotele, mă opream o dată cu mulţimea, prindeam frânturi din cântarea preotului şi nu mă gândeam la nimic, la absolut nimic… Nu întreba pentru cine bat clopotele. Pentru tine bat…*

Clamp-clamp! şlapii prin cameră. Ţac! butonul de la radio: Et si tu n'existais pas/ Dis-moi pourquoi j'existerais… *Eu făceam declaraţii de dragoste profesoarei de franceză, o băbuţă simpatică. Îi cântam: Et si tu n'existais pas/ Dis-moi pourquoi j'existerais… când m-a chemat femeia de serviciu. Pe hol am văzut o mătuşă de-a mea îmbrăcată în doliu… Cum să moară?!… A căzut în munţi… Şi doar vroiam să merg şi eu în acea excursie. Şi eu iubeam munţii… Într-o hală uriaşă creşteau mii de pui. Alături era o sală mare cu munţi de făină. Eu, împreună cu cele două verişoare ale mele, colindam acei munţi. Încercam să punem stăpânire pe cel mai înalt. Fiecare fura făină, cu găletuşa, din munţii vecini…*

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

Clamp-clamp! şlapii prin cameră. Ţac! butonul la radio... Ţac-ţac! cheia în uşă... Biip, boule, uită-te pe unde mergi!... O ciocolată şi o gumă de mestecat, vă rog!... Rap-rap! cărţile în ghiozdanul unui copil... *Rap-rap! biscuiţii în gentuţa mea de tablă. N-am mai văzut gentuţe din acelea. Nimeni nu-şi mai aminteşte de ele, încât până şi eu am ajuns să cred că gentuţa mea de tablă a fost o închipuire... Rap-rap! biscuiţii în gentuţa mea de tablă, pentru că trebuia să fiu primul la grădiniţă. Îmi venise rândul la elicopter. În grădiniţă erau câţiva saci de cuburi din lemn, trei păpuşi zdrenţuite şi un elicopter din plastic. Când îi mişcai roţile, i se învârtea elicea. Toţi copiii se plictiseau de cuburile din lemn şi de păpuşile zdrenţuite. Stăteau împrejurul celui care se juca singur cu elicopterul şi-l priveau cu invidie, aşteptând să le vină rândul... Rap-rap! biscuiţii în gentuţa mea de tablă, pentru că trebuia să fiu primul la grădiniţă. Îmi venise rândul la elicopter şi n-aveam de gând să-l mai dau înapoi. Voiam să-l fur. To'arşa educatoare mi-a dat elicopterul în grijă, dar calculele mele s-au dovedit greşite. N-aveam cum să rămân singur, mai toţi copiii ajunseseră înaintea mea, în speranţa că eu sunt bolnav şi n-o să pot veni... Mă jucam pe trotuarul şcolii şi copiii mă urmau oriunde, cu priviri invidioase. Am plecat la W.C cu elicopterul în mână, fără ca ceilalţi să bănuiască ceva. Am ieşit plângând şi-am mers la To'arşa să-i spun c-am scăpat elicopterul în W.C... N-am mai putut să-l scot, gaura e prea adâncă... A trebuit să cer douăzeci şi cinci de lei de-acasă şi să mă joc singur, pentru că nimeni nu mă mai înghiţea după nenorocirea cu elicopterul (chiar şi cei din clasele primare aveau ciudă pe mine; elicopterul trecuse şi prin mâna lor, dar nimeni nu fusese atât de năuc, încât să-l strice sau să-l piardă). Dar eu mă jucam singur de-a avionul – deschideam braţele şi alergam contra vântului, imitând zgomotul de avion – şi eram mulţumit, fericit chiar... Vuum-Vuum!... În spatele WC-ului era un gard, iar între gard şi WC nişte bălării, şi nimeni nu bănuise că am ascuns elicopterul acolo...*

Tramvaiul era prea aglomerat, se auzeau trosnind oasele călătorilor. Uşile nu se închideau pentru că pe scări se agăţau copiii care merg la şcoală. Cineva de afară le-a cerut să coboare... Lasă-i, bă, la şcoală – se auzi –, vrei să ajungă ca tine?... Lumea vocifera, doar vatmanul, voios, asculta o casetă cu Maria Ciobanu... Lie, lie, ciocârlie!... *Sâmbăta şi duminica se dădea film în*

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

clădirea şcolii. Oamenii erau anunţaţi cu Măgăoaia (un difuzor mare de picap pe care Nea Gogoi îl agăţa de colţul şcolii). Nea Gogoi n-avea decât vreo câteva discuri. Cel mai des punea unul cu Maria Ciobanu, sau altul cu Rapsodia Română a lui Enescu... Liiiiie, liiiie, ciocârliiie! răsuna vocea Mariei Ciobanu peste sat şi oamenii exclamau uluiţi – în fiecare după-amiază de sâmbătă şi duminică, ani la rând, aceeaşi replică – Doamne, cât de frumos mai cântă femeia asta! Ca un înger!... Însă Rapsodia Română era doar preferinţa lui Nea Gogoi, ceilalţi numai o tolerau ca pe o ciudăţenie. Mie îmi dădea frisoane. Uneori, mai ales duminica după-amiază, atunci când stăteam pe lemnele din spatele casei şi ascultam Rapsodia, plângeam inexplicabil...

Liie, liiie, ciocâliiiiiie! asculta vatmanul şi gândea probabil: Cântă ca un înger femeia asta!

Coborî din tramvai şi se îndreptă spre tren... Uită-te, bă, pe unde calci, chiorule!

Taca-taca, tacataca, taca-taca, tacataca! roţile trenului...

Bei un rom cu noi?... Nu, mulţumesc. Iau pastile... *Naşii mei erau băutori înrăiţi. Probabil s-au îmbătat şi la botez, dar eu nu-mi aduc aminte asta. În schimb sunt convins că Nana Lenţa m-a scăldat într-o băliuţă albastră (Lenuţa, dar Lenţa îi zicea Nanu în semn de alint). În fiecare zi de lucru, Nanu trecea de la serviciu pe la poarta noastră. Când se îmbăta, intra pe la tata. Eu fugeam înnebunit ca să nu fiu nevoit să-l pup. Apoi venea şi Nana Lenţa şi plecau târziu, după ce Nanu cânta de câteva ori, în picioare, cu gesturi expresive, melodia lui preferată: Din Hamburg pleacăăă în lumeee,/ Pe Oceanul Pacific,/ Pe marea scăldată-n spumeee,/ Uriaşul Titanic... Când ajungea la partea cea mai dramatică, Nanu lăcrima: Căpitanu' Robert, planton la catargăăă/ Strigă în gura mareee/ Se vede un gheţaaar!... şi chiar privea în larg, ca şi cum el ar fi fost căpitanul Robert şi ar fi văzut, îngrozit, un gheţar. Nana Lenţa, o femeie de peste o sută de kilograme, adormea în fund pe scaun şi sforăia îngrozitor. Până la urmă, tata, enervat, trebuia să-i scoată afară... La una din beţiile maraton, în mijlocul familiei lor, după ce se terminaseră cincizeci de litri de vin, au trimis să mai cumpere nişte rom, ca să se dreagă. Între timp, Nanu a cântat o dată Titanicul şi Nana a adormit în fund pe pat, lângă sobă... Bei un rom, Lenţa? o scutură Nanu... Lenţa, un rom!... Nana Lenţa făcuse stop cardiac şi nu mai avea poftă de rom...*

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

Tip-tip! paşii pe şosea... Fâş-fâş! picioarele prin iarbă...

Fornăitul scurt al calului culcat în iarbă îl făcu să tresară... Tam-tam! inima lui. Merse şi-l îmbrăţişă... Ce faci tu aici, calule?... Vrei o portocală, calule?... Descoji o portocală, o rupse în două şi-i dădu o jumătate calului... E bună portocala, calule?...

Buf! la pământ, când se smunci calul. Rămase aşa, trântit în iarbă...

Trop-trop! furnicile pe el...

5.

Lumina inunda încăperea. Deschise ochii şi rămase aşa nemişcat, până se obişnui cu ideea trezirii. Când dădu pătura la o parte, soarele îl orbi, dar putu să vadă cum pasărea se izbea în geam ca să iasă. După fiecare izbitură, fulgii zburau prin cameră. Se chinui să o prindă, o apucă cu amândouă mâinile, apoi o ţinu doar cu una, cu cealaltă trase zăvorul şi împinse geamul, iar pasărea ţâşni afară. Mai zăbovi o clipă, privind în depărtare turla unei biserici. După ce culese fulgii rămaşi şi-i suflă pe fereastră, unul câte unul, se întoarse, îşi luă şlapii şi intră în baie. Nu vedea încă bine. Aruncă apă pe faţă şi se privi în oglindă. Îşi pipăi obrajii cu vârful degetelor. Barba îi era prea mare, ar fi vrut să se radă, dar nu mai avea timp...

Faţa i se oglindi în cafea şi i se păru că sub contururile întunecate ale chipului său se mişca un peşte... *Încă nu se luminase bine de ziuă şi eu stăteam cu undiţa în baltă, privind la pluta nemişcată. Apa împietrită reflecta chipul meu, care se undui brusc, şi la suprafaţă apăru ca prin minune un peşte. Se învârtea cu încetineală, vrând parcă să mă hipnotizeze...*

Bău restul de cafea, dar în ceaşcă nu era nici un peşte... Termină de mâncat, îşi puse adidaşii în picioare, rucsacul în spate şi ieşi în grabă pe uşă, lăsându-şi camera în dezordine. Pe scări se întâlni cu o vecină care îl privi suspicioasă, ca pe un hoţ. Traversă neatent strada – era să îl lovească o maşină – şi cumpără de la chioşc o ciocolată şi nişte gumă de mestecat. Pe lângă el trecu în fugă, mai să-l răstoarne, un copil cu un ghiozdan imens în spate. Staţia era extrem de

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

aglomerată. Uşile tramvaiului nu se puteau închide din cauza elevilor căţăraţi pe scară. Un poliţai dori să-i coboare, dar le luă apărarea un domn bărbos…

De la tramvai se îndreptă spre gară. Într-o vitrină erau aşezate nişte manechine în rochie de mireasă. Întoarse capul, dar prea târziu… *Stăteam numai eu în cameră – îmi era frig, groaznic de frig! – şi o priveam pe vară-mea mai mare întinsă în sicriu, îmbrăcată în rochie de mireasă. De-abia după o oră am avut curajul să-i ating mâinile întinse pe piept. Erau reci, înţepenite, şi atunci am fost convins că nu vară-mea zace în sicriu – ea plecase, se vede, altundeva –, ci întreaga mea copilărie. Aş fi vrut să merg şi eu în acea excursie la munte, dar nu aveam cum. Trebuia să particip la olimpiada de filosofie. Înainte de plecare, am dansat toată noaptea, n-am dormit nici o clipă, şi amândouă verişoarele au insistat să vin şi eu. Dar nu puteam să plec, aveam olimpiadă la filosofie şi, în timp ce comentam "Această lume, aceeaşi pentru toţi n-a făcut-o nici vreunul din zei, nici vreunul din oameni. Ea a fost dintotdeauna, este şi va fi un foc veşnic viu, care după măsură se aprinde şi după măsură se stinge", vară-mea mai mare, cea mai bună prietenă din copilărie, a căzut pe munte şi murit de frig într-o prăpastie, undeva pe Ceahlău…*

Se uita în pământ şi se ciocni puternic de un trecător…

Găsi un loc liber, lângă o femeie care completa integrame. Pe bancheta din faţă, doi cheflii beau rom. I-au întins sticla şi lui, dar el i-a refuzat politicos.

Lipi fruntea de geamul trenului… Norii aveau tot felul de forme ciudate, monstruoase: dinozauri pufoşi, balauri înfricoşători, nori-canibali, gata să se înghită unul pe altul. Partea limpede a cerului mi s-a părut un ocean pe care alunecă gheţarii… *Vrei să vezi nişte urşi panda? am întrebat-o pe mama…*

Răsfoi o carte din care scoase biletul şi i-l întinse controlorului. Rămase cu privirea aţintită asupra literelor mărunte, abia vizibile… *Păstram cu grijă toate biletele. Aşa obişnuiam de mic, încă de pe când credeam că datorită cerculeţelor şi liniilor negre desenate pe cartonaşul dreptunghiular aveam voie să merg cu trenul. Prima mea lectură, pe care o ştiam pe dinafară a fost BILET DE CĂLĂTORIE. Mai apoi mi-am îmbogăţit repertoriul cu alte fragmente: MAGAZIN MIXT, SCÂNTEIA,*

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

C.C P.C.R, C.A.P... În drum spre gară, tata mă căra pe umeri şi eu stăteam oarecum înfricoşat, cu mâinile înfipte în părul lui. Peisajul sălta împreună cu mine, în ritmul paşilor lui tata, iar mama îmi sugera c-aş fi un cowboy călare pe calul său. Împuşcam norii cu un pistol din plastic şi aceştia cădeau răniţi, dincolo de orizont... Eram fericit că o să-mi cumpăr bilet şi o să merg cu trenul până la cele mai bune prietene de joacă...

Coborî din tren şi trecu repede prin mulţime ca să ajungă la şosea. Urcă un deal şi se opri câteva clipe în dreptul unui arici mort într-un şanţ... Apoi, înainte i se înfăţişă câmpul.

S-ar fi aruncat în marea aceea acoperită cu toate nuanţele de verde numai de dragul de a i se îndeplini visul de noaptea trecută. Se descălţă şi intră în iarbă, dar nu s-a înecat, aşa cum se întâmplase în vis. Chiar în mijlocul câmpului dădu peste o cruce care arăta că acolo murise un om. Din păcate, vopseaua crăpase şi fierul era prea ruginit ca să mai vadă dacă e vorba de un bărbat sau de o femeie... *Oamenii pot muri în cele mai ciudate locuri... Moş Telu, căţărat în vârful copacului, îşi apăra cireşele de grauri. Când l-a chemat nevastă-sa la mâncare, n-a răspuns. Murise subit. Rămase agăţat de crengi ca o sperietoare. Cum să-i pui cruce în copac?!... Lui Moş Telu nu i-a pus nimeni cruce în copac; într-un an-doi copacul se usucă şi-atunci nu are rost, dar pe munte poţi să pui, chiar dacă urci mai greu... Suiam muntele cu crucea în spate şi-mi era ruşine că mă închipui un fel de Iisus... După ore de mers prin hăţişuri, ghidul nostru – cel care o găsise pe vară-mea îngheţată în zăpadă – a reuşit să descopere locul, la baza unui perete de vreo treizeci de metri... Auzi ghinion, să cazi de la treizeci de metri şi să mori de frig!*

Nu departe, în faţă, plutind ca o epavă pe o mare verde, dormea un cal alb. Se furişă până lângă el, fără să-l sperie. Văzu cum îi mişună furnicile pe trup şi le îndepărtă cu palma. Calul ridică botul, parcă în semn de mulţumire, dar, nu după mult timp, se smuci şi plecă...

Rămase trântit în iarbă, cu faţa în sus, respirând cerul albastru...

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

6.

Coboară în lume, du-te şi cutreieră această pustie! Lasă pe înger să-ţi îndrepte paşii ca să poţi veni înapoi...

Am deschis ochii şi m-am trezit sub soarele pustiei. Îngerul se zbătea neputincios, aşa că l-am eliberat. Nu-mi era de trebuinţă...

Am călătorit peste întinderea de nisip fără a lua în seamă ispitirile care mi se aşterneau în cale... Fiinţe şi lucruri ciudate îmi invadau simţurile... Dumnezeu şi diavolul mă încercau din toate părţile... Dumnezeu îmi îndrepta paşii spre El, diavolul se chinuia să mă rătăcească în pustie... Nici una din acele fantome nu exista decât în închipuire. Nici o atingere nu era reală... Toate acele gusturi şi mirosuri erau amăgitoare... Monştrii aceia gălăgioşi nu m-au speriat... Vedeniile nu mă pot abate din drumul meu înapoi...

Când am ajuns la marea verde, am ştiut că mă aflam pe calea cea bună. M-am dezbrăcat şi m-am aruncat în undele verzi, înotând cu bucurie. Bucuria mea a devenit fericire, când am zărit de departe insula. Am ieşit la suprafaţă, lepădat de toate cele lumeşti. Acolo, chiar în mijlocul insulei, dormea El. Atât de adânc se cufundase în somn, încât nu-şi simţea trupul năpădit de furnici. M-am apropiat tiptil, ca să le înlătur, şi L-am trezit... Te-ai întors?!...

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

POVESTE DE DUMINICĂ

Fierul ruginit al antenei începu să se umezească, apoi câţiva stropi se adunară în locul în care cablul era prins cu scoci, de-acolo apa se prelinse cu repeziciune până unde tabla de la acoperiş forma un nou obstacol, trecu strecurându-se şi de acesta, destrămă pânza unui păianjen, se prelinse mai departe, prin gaura din tavan, înspre porţiunea arcuită a cablului, chiar deasupra patului, se transformă într-o picătură, se desprinse şi-l plesni peste faţă. Tresări şi se întrebă dacă e vremea să plece. Rămase în pat, se lipi de perete, astfel ca următoarea picătură să nu-şi mai atingă ţinta. Ascultă îngrijorat ploaia care se dezlănţui deodată, răpăind pe acoperişul de tablă.

— În gura mă-sii, iar plouă-n casă! se auzi în întuneric, de alături, vocea lui taică-su. Pe unde dracu' intră apa asta numai Dumnezeu ştie! Doar am astupat toate găurile. Băiatul nu-i răspunse nimic.

— Mai vrei să mergem?! îl întrebă taică-su.

Drept răspuns, copilul sări din pat, se izbi cu piciorul de un scaun, bâjbâind să aprindă lumina. După o oră se aflau deja dincolo de marginea satului.

— E lampa cu căciulă, îţi spun eu...

— Ce ştii tu?! N-are cum să fie lampa cu căciulă, lampa cu căciulă a fost data trecută.

— La cum face, e lampa cu căciulă.

— Să nu te-aud că te pui în gură cu mine. Adică am ajuns să nu mai ştiu lampa cu căciulă. Ei, al dracului! A ajuns să facă oul găina!

— Da' ce, găina nu iese din ou?

— Mă, tu vrei să te pocnesc?!

— Da' zi şi matale, nu iese găina din ou?

— Normal că iese din ou, da' găina face mai întâi oul.

— Şi prima găină de unde-a ieşit?

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

— Gura mă-sii! Nu mai pot eu de unde-a ieşit prima găină! Eu să nu te-aud că-i răspunzi lu' tat'tu, că te pocnesc! Când îţi spun că nu e lampa cu căciulă, apoi nu e lampa cu căciulă.

— Da ce-i?

— E P.L. 87, normal.

— Aia de lângă trei butoiaşe?

— Da, aia.

— Aia-i P.L. 87?!.

— Da, aia.

— Hă-hă, aia-i P.L. 78, dacă vrei să ştii!

— 87, 78, tot aia-i. Important e că-i P.L. Şi mai lasă gura, că mă ţii de vorbă şi nu mai ajungem înainte să se lumineze, să prindem rând...

Cei doi îşi continuară drumul orbecăind prin întuneric. Încercau locul cu vârful piciorului afundat în noroi, până dădeau de un punct tare de sprijin. Arătau ca două fantome care se întorc acasă, după o noapte de beţie. Mergeau alături, legănându-se, lunecând, luptând să-şi păstreze echilibrul. Fiecare avea pe cap câte un sac de plastic, transformat într-un soi de tunică din care le ieşeau mâinile. De departe, păreau legaţi, ca doi ocnaşi, unul de altul, însă de aproape se vedea că nu un lanţ îi leagă. Duceau cu ei un obiect împachetat într-o pătură, acoperit şi acesta cu o folie de plastic. Ploaia răpăia pe saci, vrând parcă să-i dizolve, să-i scufunde cu totul în noroiul drumului. Din când în când, stropii de ploaie se strecurau pe sub tunică, răzbind până la piele.

— La naiba, n-avem noroc! Nu e aici puntea! Trebuie s-o aducem noi.

Căutară pe marginea şanţului un loc mai solid. Tatăl apucă obiectul cu ambele mâini, băiatul scoase de la brâu o altă folie şi o aşternu. Aşezară povara din braţe, `nvelind-o cu atenţie.

— Rămâne aşa? Oare nu vine nimeni?

— Cine să vină, că-i duminică? Apoi, pe vremea asta nu umblă nici dracu'!

Coborî mai întâi tatăl.

— Hai că nu-i mare apa! E numai până la genunchi. Dă mâna.

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

Băiatul bâjbâi după mâna lui taică-su, până când acesta îl prinse cu putere şi îl aruncă pe malul celălalt. Căzu într-un genunchi, înfipse degetele în pământul moale şi începu să râdă.

— Ca un sac de cartofi! Am căzut ca un sac de cartofi.

Bărbatul aburcă sacul de cartofi pe mal. După vreo 200 de metri au ajuns la alt şanţ.

— E undeva pe-aici. Ţine-aproape.

O luară la cercetat de-a lungul pârâului. În câteva minute, găsiră puntea.

— Stai aici.

Puntea era de fapt o scândură mai groasă, lungă de vreo trei metri. Taică-su alunecă pe fund, sub ea, şi o împinse cu umărul înspre băiat.

— Apucă şi tu, nu te uita ca prostu'.

Se aşezară la capetele punţii şi se întoarseră la celălalt şanţ. Bărbatul intră din nou în apă, fixă puntea şi ieşi.

— Hai, treci! Poţi?

Băiatul cam ezita.

— Sper că ştii, dacă ai spus vreo minciună săptămâna asta, puntea se clatină şi cazi.

Acum băiatul rămase încremenit.

— Da' dacă spun tot?!

— Dacă spui tot, s-ar putea să nu păţeşti nimic.

— Bine, bine. Ştii ceasul matale? Nu l-a furat nimeni.

— Da' unde-i? întrebă serios taică-su.

— L-am stricat eu ca să văd ce are înăuntru...

Trecură cu paşi mărunţi, unul după altul, pachetul peste punte, îl puseră jos, apucară puntea, o fixară la celălalt şanţ, se întoarseră după pachet, trecură din nou puntea şi porniră fără zăbavă la drum.

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

— Deşi, dacă mă gândesc bine, s-ar putea să fie lampa cu căciulă. Nu-ş' ce gura mă-sii au lămpile astea cu căciulă de se duc aşa de repede... Oricum, asta a ţinut vreo trei luni. Şi costă o căruţă de bani... Acu', mă tem să nu fie tubu'. Când moare tubu', amin!

— Tata, ştii să înoţi? îl întrerupse băiatul.

Taică-su se opri şi privi spre mogâldeaţa îmbrăcată în sac de plastic.

— Ce-ntrebare e asta? Normal că pot să înot. Pot să trec iazu' înot, de la un capăt la altul cu o singură mână.

— Da' pe sub apă poţi să înoţi?

— Normal, înot ca peştele, cât vrei tu.

Ascultară din nou doar răpăitul ploii pe sacii de plastic care le acopereau capetele.

— Tata, uite-acum înot şi eu ca peştele.

— Normal, îi răspunse, într-o doară. Amândoi înotăm ca peştii...

Când simţiră sub tălpi piatra şoselei se opriră să se odihnească. Îşi curăţară hainele şi picioarele de noroi. Scoaseră din pachet câte o pereche de papuci şi se încălţară.

— Trebuie s-arătăm ca lumea în oraş. Cred că dacă veneam încălţaţi până aici făceam papucii ferfeniţă... Ia uite, îmi stă bine?... Stai drept, ce naiba? Vino-ncoa', să te-aranjez. Ei, da, acum suntem gata. Numai buni de mers la oraş!

Îşi neteziră sacii de plastic şi plecară, cu pachetul între ei, spre orăşelul care, o dată cu prima lumină a dimineţii, se zări în depărtare. Orăşelul îi întâmpină cu adierea mirosului de benzină arsă, miros pe care băiatul îl asocia, într-un mod ciudat, cu gustul de îngheţată. Probabil pentru că mânca îngheţată numai când venea la oraş.

— Tata, tata, miroase-a-ngheţată!

— Miroase-a rahat, îi replică sec, taică-su. Sau a rachiu... Las' că-ţi cumpăr mai târziu, după ce rezolvăm problema cu Bichescu.

În faţa uşii lui Bichescu mai erau vreo 10 oameni care făceau parte din acelaşi clan cu ei: toţi purtau tunici din saci de plastic şi aveau câte un pachet asemănător alături.

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

— Târziu, târziu, zâmbiră aceştia.

— Venim de departe, răspunse tatăl băiatului. O fi acasă Bichescu? întrebă el.

— De unde vrei să ştim noi? Ai orbul găinilor? Nu vezi că-s trase obloanele?

— Poate doarme omul! adăugă cineva.

Bărbatul îşi flutură mâna a lehamite şi se aşeză la rând.

— N-ar fi bine să-l strigăm? Să vedem măcar dacă e acasă.

— Eşti nebun?! Vrei să-l trezeşti?!

Toţi îl priviră dezaprobator pe tatăl băiatului.

— ... Apoi, o fi el Bichescu om de treabă, dar dacă faci una ca asta, s-ar putea să se supere. Las' că vine el. Doar n-au intrat zilele în sac. Azi e duminică, ş-aşa n-avem ce face. Vine el...

— Adevărul că o dată-i om Bichescu ăsta, Dumnezeu să-i dea sănătate! Nu ştiu altul ca el.

— Daaa, pâinea lui Dumnezeu! completă cineva cu glas tare, ca să poată fi auzit de Bichescu, în caz că-i prin preajmă.

— Da' cum e, frate, Bichescu ăsta?! întrebă un curios care, evident, nu-l văzuse niciodată pe Bichescu...

— Cum?!! se indignară oamenii. N-ai auzit de Bichescu?! Apoi, lasă-mă-n plata Domnului? Nici nu ştii pe ce lume trăieşti!

Începu forfota. Îşi dădeau coate şi-şi şopteau unul altuia:

—Nu-l cunoaşte pe Bichescu!

Păcătosul nici nu mai avea curajul să-i privească în ochi.

— Eu nici măcar nu-s de prin părţile astea, oameni buni.

Cuiva i se făcu milă de supărarea lui.

— Păi, acolo unde pune Bichescu mâna, iese aur! încercă să-l lămurească acesta. Şi-apoi de ce-ai mai venit la Bichescu, dacă n-ai habar cine-i Bichescu?

— Mi-a spus şi mie un prieten, încercă s-o dreagă celălalt...

Băiatul fu primul care observă mişcare la obloane şi îl trase de mânecă pe taică-su.

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

— Bă, ce pizda mă-sii, nu mai pot dormi şi eu duminica dimineaţă de răul vostru?

În pragul uşii stătea însuşi Bichescu, căscând morocănos, scărpinându-se în fund. Încremeniră cu toţii în ploaie. Primul care îşi căpătă repede cumpătul fu tatăl băiatului.

— Dom' Bichescu, vă rog frumos, luaţi-mă pe mine. Sunt de departe. Sunt cu copilul.

Lumea începu să ţipe la el.

— Ho, bă, se enervă Bichescu, uitându-se scârbit peste mulţime. Făcu doi paşi în ploaie şi scuipă într-o parte. Unde vă-ngrămădiţi ca mireasa la pat? Lăsaţi-l în pace, că vine de la mama dracului cu copilul. E clientul meu cel mai vechi... Vino-ncoa'! Tot cu rabla aia, tot cu rabla?

— Rablă, rablă, se înveseli tatăl băiatului. Dar de câţi ani merge? Acu' de n-o fi tubu', dom' Bichescu. Dac-a murit tubu', amin!

Luă pachetul în braţe, desfăcu folia, apoi pătura, scoase televizorul şi intră după Bichescu. Apăru trist, după un sfert de oră, se duse la băiat şi-l mângâie pe cap.

— Ce ţi-am spus eu că e lampa cu căciulă?!

Îi explică băiatului că o fi el Bichescu om bun, pâinea lui Dumnezeu, iar ajuta fără doar şi poate, că doar el rezolvă totul la minut, că-l cunoaşte de atâţia ani, ba chiar îl ţine minte de prima dată, de când i-a ros şoarecele nişte cabluri, dar, ghinionul dracului, nu mai are nici o lampă cu căciulă. Băiatul să nu stea bosumflat, ce gura mă-sii, că de-aia are tată şi taţii rezolvă totul. Are Bichescu un prieten, locuieşte pe aleea Mihai Eminescu, nu-i departe Eminescu ăsta, undeva pe-aproape de cimitir, îl găseşte el şi îl convinge să-i vândă lampa cu căciulă, că ăla nu mai are nevoie de ea. S-ar putea ca ăla să facă speculă cu lămpi cu căciulă, dar îi dă cât nu face, numai să nu stea bosumflat, că se-ntoarce una două. Să stea, dacă vrea, de vorbă cu moşul de colo şi să aibă grijă de sacul de plastic, că i-l suflă vântul, îl plouă şi răceşte şi el nu mai are bani de medicamente.

Băiatul se strecură printre oameni, se aşeză liniştit pe trepte, alături de moşul arătat mai înainte, iar taică-su plecă în căutarea aleii Eminescu. Ascultă în linişte stropii de ploaie izbindu-se de trotuar. Urmări feţele fericite a câtorva oameni care ieşiseră cu televizoarele reparate. Plecă din nou capul înspre jocul picăturilor de ploaie şi zări într-un colţ mai ferit, lângă scări, o furnică

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

rătăcită, căutându-şi drumul spre muşuroi. O luă pe deget şi-i urmări mişcările lipsite de sens: de la vârful degetului până pe dosul palmei, păru apoi că se răzgândeşte, reveni spre mijlocul degetului şi iar se întoarse, rotindu-se în palmă.

— De ce chinui animalul? îl întrebă moşul. Ce ţi-a făcut?

— Nimic. Îmi place.

— Ce să-ţi placă la săraca furnică, nu vezi că e numai sufletul de ea? Las-o în pace!

— Dar nu-i fac nimic. Numai mă uit la ea. Matale ştii cum se cheamă astea? zise băiatul, întinzându-i palma cu furnica.

— Care astea? întrebă curios moşul, holbându-se la furnică.

— Astea cu care miroase drumul.

— Aaa, alea-s coarne.

Băiatul izbucni în râs.

— Furnica n-are coarne. Am văzut eu la *Tele'nciclopedia*. Se cheamă antene. Furnicile au antene.

— Ei, bată-te norocu' să te bată! râse şi moşul. Cum să aibă furnica antene? Doar nu-i televizor!

— Are altfel de antene – îi explică băiatul – cu care se întoarce acasă. Umblă, umblă şi, dacă se rătăceşte, întinde antenele şi află cum să ajungă înapoi.

— Mare minune şi cu antenele astea! căzu moşul pe gânduri. Eu sunt om bătrân, dar aşa ceva nu-nţeleg. Adică cum vine asta? Ce fac antenele?

— Cum să-ţi spun eu matale? Am văzut la *Telen'ciclopedia*. Antenele sunt un fel de urechi. Furnica, când se rătăceşte, întinde antenele şi le-aude strigând pe celelalte furnici. Aşa şi televizorul. Dacă n-are antenă, adică urechi, televizorul n-aude şi nu spune nimic. Face purici. Îl pui în priză degeaba. Face purici.

— Mare minune! Om bătrân şi nu-nţeleg! Pui radioul în priză, iaca muzică. Pui televizorul, vezi oameni. Pui reşoul, se-ncălzeşte.

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

— E de la curentul electric.

— Mare minune, dragul moşului! Eu când eram copil, aşa ca tine, ce bătaie am luat! Tatăl meu, sătean avut, a fost primul care a cumpărat radio. Veneau oamenii din satele vecine să audă minunea. Într-o zi, când s-au dus toţi la câmp, am luat frumos aparatul şi l-am desfăcut, să văd unde încap atâţia muzicanţi. Înăuntru, numai maţe colorate... Vai ce bătaie am luat, când a venit tata! De-atunci nu mă mai bag la aparate. Uite, de vreo zece ani, am lădoiul ăsta de televizor. Se strică, vin la dom' Bichescu, îl repară, dar eu nu înţeleg nimic... Mare minune! Pui radioul în priză, iaca muzică. Pui televizorul, vezi oameni. Pui reşoul, se-ncălzeşte! Toate merg cu curent electric, iar curentul vine singur până acasă la tine, pe fire întinse între stâlpi...

Băiatul privea mersul buimac al furnicii, în timp ce moşul vorbea mai mult pentru sine.

— Să vezi ce era să păţesc acum vreo două zile. Veneam de la iarmaroc, c-am fost la iarmaroc să vând o vacă, şi ce văd? Mulţime de oameni adunaţi la marginea drumului. Hai şi eu să aflu ce-i! Când colo, ce crezi că era? Un tâmpit, că nu pot să-i zic altfel. Se urcase pe-un stâlp de curent, s-a prins cu mâinile şi cu picioare de fir şi zbiera că s-a săturat, că se-aruncă...

— Şi? întrebă băiatul, curios.

— Şi-odată m-a apucat cu friguri pe şira spinării şi cu-o fierbinţeală la inimă, de-am crezut că mor pe loc.

— Şi s-a aruncat până la urmă?

— De unde vrei să ştiu eu? N-am mai stat să văd. Vrei să-mi crape inima, din cauza unui tâmpit?...

Băiatul n-apucă să răspundă moşului. Suflă furnica de pe deget şi sări în `ntâmpinarea tatălui. Acesta îi zâmbi cu gura până la urechi.

— Ţi-am spus eu că rezolv totul. L-am găsit şi pe Eminescu, şi pe ăla care avea lampa cu căciulă. Uite-o! De-acum ne rezolvă Bichescu.

După câteva ore de aşteptat la uşă, Bichescu i-a rezolvat. Au înfăşurat televizorul în pătură şi în folia de plastic şi au plecat către casă.

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

— Acum, hai să-ţi dau o îngheţată! îl îndemnă taică-su. Pe urmă vedem noi cum ajungem acasă.

În crâşmă nu erau oameni decât la o masă: câţiva ţigani care jucau cărţi. Nu se înţelegea nimic din ce vorbeau pe limba lor. Doar din când în când, înjurături pe româneşte.

Băiatului i se făcu frică, dar se linişti privindu-l pe taică-su. Taică-su cumpără bere şi îngheţată. Se aşezară la o masă, scoaseră pachetul cu mâncare de acasă şi începură să mănânce în tăcere. Tatăl mai cumpără o bere, iar băiatul mângâie un câine care se furişase de afară, ud leoarcă, până sub masa lor, unde simţise mirosul de mâncare. Îi aruncară resturile.

Pe uşa crâşmei intră un om cu nişte hăţuri în mână, cumpără o sticlă de ţuică, se aşeză la o masă alăturată şi începu să plângă...

— Calul meu! Mi-a omorât calul! Cum mă mai duc eu acasă fără cal?!

— Ei, ce-ai păţit? îl scutură tatăl băiatului. Cine ţi-a omorât calul?

— Trenul, îi răspunse omul fără să ridice capul, mi l-a tăiat trenul. S-a prins căruţa de linie şi n-am mai apucat să-l desham până să vină trenul!

— Apoi, ce să-ţi fac eu, dacă nu te uiţi pe unde mergi. De ce n-ai trecut pe la barieră?!...

Omul rămase la masă, plângând, alături de ţiganii care jucau cărţi.

Cei doi, tatăl şi fiul, se repeziră în ploaie, cu televizorul după ei. Pe şosea, la ieşirea din oraş, îi ajunse o maşină. Opri la vreo 50 de metri mai în faţă.

— Băăă, urlă şoferul, cu capul scos pe fereastră, hai cu noi!

Puseră televizorul la portbagaj şi urcară şi ei. În maşină mai erau deja vreo cinci oameni. Se înghesuiră cu toţii, motorul fornăi o dată în gol, fără să mişte maşina.

— În gura mă-sii, bateria! izbucni şoferul. Jos, băieţi!

Coborâră cu toţii şi o împinseră. Maşina porni brusc, împroşcându-i cu noroi de la roţi, din cap şi până-n picioare. Urcară din nou, însă iar se opri motorul.

— Îmi pare rău, oameni buni, eu aş vrea să vă iau, dar sunteţi prea grei. Nu pot să iau decât copilul. Mi-l dai?

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

Băiatul nici nu vru să audă de asta.

— Las' c-ajungem noi! îl încurajă taică-su, privind după maşina care se îndepărta. Nu mai e aşa mult.

Nu-şi mai vorbiră. Mergeau amândoi cu capul în pământ, urmărind drumul, atât cât se vedea prin crăpăturile sacilor de plastic: bălţi, gunoaie, mucuri de ţigară, denivelări ale străzii. Când se termină şoseaua, se descălţară şi puseră papucii într-o pungă.

Înaintau tăcuţi, orbecăind prin întunericul ce tocmai se lăsase, încercând locul cu vârful piciorului afundat în noroi, până să dea de câte un punct tare de sprijin. Arătau ca două fantome care se întorc acasă, după o noapte de beţie. Păşeau alături, legănându-se, lunecând, luptând să-şi păstreze echilibrul. De departe, păreau legaţi, ca doi ocnaşi, unul de altul, însă de aproape se vedea că nu un lanţ îi leagă. Duceau televizorul împachetat într-o pătură.

Ploaia răpăia pe sacii de plastic, vrând parcă să-i dizolve, să-i scufunde cu totul în noroiul drumului.

La primul şanţ găsiră puntea, au trecut-o, au lăsat televizorul, au cărat scândura până la celălalt şanţ şi s-au întors după televizor.

— Mai poţi? îl întrebă taică-su. Nu mai avem mult.

— Mai pot, mai pot, acuş' ajungem.

— Hai lasă, n-o mai fă pe-a eroul! Ştiu că de-abia mai mergi, îi zise taică-su, aburcându-şi televizorul pe umăr. Ţine-te de mine!

La următorul şanţ, după ce trecură puntea, fu de ajuns o clipă de neatenţie. Tatăl alunecă într-un genunchi şi scăpă televizorul de pământ. Săriră amândoi, îngroziţi, şi-l ridicară. Până acasă taică-su înjură continuu, iar băiatul nu scoase nici cel mai mic cuvânt. Maică-sa îi aştepta îngrijorată.

— Poate nu s-a stricat de tot, îi încurajă ea.

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

— Mai bine-l aruncam în pârâu, înjură taică-su din nou. Nu-l mai căram. Degeaba am chinuit copilul. Puseră totuşi televizorul în priză. Mort, ca şi cum nu l-ar fi pus. Se schimbară în haine uscate şi se aşezară tăcuţi la masă.

— Ce-avea? întrebă maică-sa.

— Ce să aibă? Lampa cu căciulă, lua-o-ar dracu'! Că n-am avut în viaţa mea atâtea belele câte mi-a dat televizorul ăsta.

Deşi au făcut tot posibilul să nu-l mai pomenească, nici unul nu-şi scotea din cap televizorul.

— Hai să-l desfacem, propuse maică-sa la un moment dat.

Rupseră sigiliul lui Bichescu, desfăcură televizorul şi priviră înăuntru.

— A sărit căciula de la lampă, uite, a sărit căciula de la lampă! ţipă băiatul.

Tatăl potrivi căciula la locul ei şi – minune –, când puseră televizorul în priză, porni. La timp cât să mai prindă ultimele acorduri ale imnului difuzat la finalul programului.

Discutară până la miezul nopţii minunea. Apoi stinseră lumina şi se culcară. Băiatul adormi şi el mulţumit, zâmbind prin somn.

Ploaia încetă la fel de brusc cum începuse dimineaţă. În liniştea care se aşternu peste casă, păianjenul îşi refăcu pânza, între cablul de la antenă şi acoperiş.

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

PUTEREA OBIŞNUINȚEI

1.

— Las' că putea fi şi mai rău, îi spuse cel care se ridică să plece. Acu', linişteşte-te! Ia-te frumos şi mergi acasă. Dacă mă aştepţi, vin şi eu, numai că mai am treabă prin târg…

Rămase singur la masă. Deşi băuse peste măsură de mult, scoase ultimii bani şi mai cumpără o sticlă de ţuică pe care o sorbi cu înghiţituri mici, printre lacrimi. O vreme aţipi, nestingherit de larma celor din jur. Apoi tresări brusc, îşi luă biciul de lângă sticla de ţuică şi alergă afară.

— … Trr! Trrr! Belitu' dracului! Pleci fără mine, ai?! Nu mai pot bea liniştit o ţuică, ai?!… Naa, cal afurisit! Stai oleacă! Unde fugi aşa? Parcă n-am mai oprit la crâşma asta niciodată! Ţi-i foame, ai?! Apăi să ştii că pân-acasă, halt! nu primeşti nimic, mergem întins… Crezi că mie nu mi-i foame?! Tu măcar ai mâncat toată noaptea, aşa sunteţi voi caii, mai mult mâncaţi decât dormiţi! Mănânci, de-a-mpicioarelea, dormi de-a-mpicioarelea! Şi ce mâncare!… Păi, eu mi-am pus pielea la bătaie pentru asta! Dacă mă prindeau a' lu' Cojocaru că fur lucernă de pe tarlaua lor, tu o-ncurcai?! Nu!… Ţie nu-ţi făceau nimic! Ce vină are calu'?! Calu-i animal ş-animalu-i făr' de păcat! Da' mie, ha? Mie-ţi dai seama ce bătaie-mi trăgeau? Mai ales feciorul cel mare, Bolfosu', păi acela, la cât îi de barosan, mă ucidea din două poace! Şi pentru ce, porcu'?!…Un braţ de lucernă pe care l-am furat pentru tine!… Spune şi tu, merită să omori un om pentr-un braţ de lucernă?! Asta-i omenie?!… Dee! Dee!… Pentru tine, da, că doar eu nu mănânc lucernă! Şi nici fimei-mea! Şi tu mă laşi în târg?!… Şi mie mi-i foame! Dimineaţă nici n-am apucat să înghit, de gura fimeii!… Scoală, ajungi la spartu' târgului!… Adică mă trezeşte ea pe mine, auzi! Ea, care se culcă o dată cu găinile?! Ce, ea umblă ca mine pe dealuri pân' la miezu' nopţii, cu treburi?!… Da' gură are, slavă Domnului! Da' să muncească cu mine, cot la cot, să vezi cum i s-ar înmuia gura! Săptămâna trecută, când o pocnit roata de la căruţă, atunci s-o fi văzut la treabă! La treabă, nu la gură mare, că, dacă n-aş fi

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

eu, s-ar duce gospodăria de râpă!... Dee! Dee!... Normal că şi mie mi-i foame! Şi tu te smulgi şi pleci, de parc-o intrat naiba-n tine! Faci figuri, măi cal, te-ai săturat de mine, ai?!... Mi-ai mai făcut odată figuri! Ce-au mai râs oamenii de mine?! Ţi-ai bătut joc de mine, ai?!... Nuu, nu cred că ţi-ai bătut joc! Cal ca tine, mai rar, nu mai prind eu degrabă! Treaz, beat, mă duci direct acasă! Ei, atunci n-ai apucat să înveţi drumu'!... Casă nouă, drum nou! Aşa-i când te muţi în alt sat! Alte bordeie, alte obiceie! Ce, eu am vrut?! Tot fimeia, să se tragă mai aproape de neamuri?! Mie-mi plăcea mai mult vechiul sat, una-două intrai în pădure şi hop! acasă... Câte lemne-am cărat noi de-acolo! Aducem noi ş-acuma, da' mai greu! Am mai îmbătrânit! Şi eu, şi tu!... Când ne-am mutat, mi-ai făcut figura!... Dee! Dee!... Casă nouă, drum nou! Eu m-am îmbătat ca prostu', m-am suit în căruţă ş-am adormit, bun bazat că tu mă duci acasă! Şi tu – vai, ce mi-ai făcut-o! –, tu m-ai dus la vechea gospodărie din celălalt sat, nu erai încă învăţat cu noua casă! Mai mare ruşinea, când m-am trezit la poarta care nu mai era a noastră! Tot satul ne ştia, că doar trăisem acolo! M-am făcut de râs! Şi-au dat toţi seama ce şi cum! Da' nu m-am supărat pe tine, drept îţi spun! Am glumit, aşa!... Tu ţi-ai văzut de datorie! M-ai dus acasă, da' casa noastră era alta, în alt sat!... Nu era vina ta, era vina fimeii, cu toate neamurile ei! Tu de unde să ştii?! Ce te interesează pe tine?! Cred că-ţi era dor de grajdul tău, cum să mă supăr?! Pân' te obişnuieşti cu alt loc, alte bordeie, alte obiceie! tre' să treacă vreme!... Dee! Dee!... Ce, eu crezi c-am dormit ca lumea vreo juma' de an, pân' m-am obişnuit cu casa nouă?!... Noaptea-mi era, nu ştiu cum, frică. Visam nişte orătănii, dracu' ştie ce erau!... Bă, ce cauţi tu aici? mă-ntrebau şi săream din pat şi smulgeam perdelele din geam, ca să intre lumina... Ce-am mai tras, fimeii nici nu i-am spus, ar fi zis că vreau 'napoi, da' m-am obişnuit! Şi tu te-ai obişnuit! Dac-aş cumpăra vreodată o altă gospodărie, hă, hă! cred că m-ai duce la casa noastră de-acu'!... Dee, că mai avem oleacă!... Aşa-i când te obişnuieşti! Cred că noi doi ştim drumu' ăsta cu ochi-nchişi! Uite, închid ochii şi ştiu drumu'!... Acu' suntem la cotitura Budăiului... Acu' la iazu' cu plopi... Acu' lângă stufăriş... Hă, hă! şi chiori dac-am fi, tot am nimeri casa!... Păi, de câte ori n-am venit noi la târg? Ne-am rătăcit vreodată?! Uneori, am întârziat noi pe la crâşmă! M-am mai îmbătat eu, da' tu m-ai dus acasă!... Halal de tine! Aşa cal mai rar! Nu mai prind eu unu' ca tine,

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

într-o mie de ani! Ce, n-a vrut porcu' de giner-miu să te cumpere? Zice că eu îs bătrân, să mă mai liniştesc pe-acasă, ce-mi trebuie cal? Să i-l dau lui!... Credea că te dau degeaba, că-s prostu' lui! Păi, el are habar ce-i ăla cal?!... Vrea cal?! Da' poate el măcar să înhame calul?!... Hă, hă! Cred că te-ar înhăma cu coada 'nainte, să aibă de ce trage!... Ş-apoi, eu îs bătrân?! M-a văzut el cum stau călare pe tine, drept, ca un flăcău liberat de armată?! Da' poate el, popândău', să te-ncalece?!... Hă, hă! Numai să-ndrăznească! Ce l-ai mai trânti! Zbang, popândău' de pământ!... Hă, hă! Brava cal! Numa' eu pot să te-ncalec! Să mai zică cineva că-s bătrân!... Dee! Dee!... M-ai văzut cum înotam în iaz? Îţi aminteşti?!... După o zi de coasă, te-ncălecam şi-o ţineam tot o fugă până la baltă! Ce scaldă făceam noi! Îţi plăcea, nu?!... Îţi plăcea, mai ales când te spălam pe spate! Frumos, nu?!... Trr, trr! Hoo, să deschid poarta!... Dee! Iaca am ajuns acasă! Întinde-o-n grădină, la iarbă, descurcă-te cum ştii!...

Nevastă-sa era probabil plecată cu treburi prin vecini. O căută prin toată casa şi, cum nu o găsi, se trânti fără să se descalţe pe unul din paturi. Adormi pe loc.

2.

De o săptămână sunt internat în spital fără să ştiu de ce sufăr. Doctorii mi-au spus doar că sistemul meu imunitar e la pământ şi că reprezint un caz ciudat. Zilnic, îmi fac nişte injecţii cu vitamine şi cam atât. Deşi dorm uneori câte şaisprezece ore, tot mă simt vlăguit, de parcă aş fi muncit la ocnă. Mă doare întreg corpul, excepţie făcând, cred, lobii urechilor.

Durerea a început, aparent, din senin, dar acum, când am timp să-mi analizez situaţia, întrevăd câteva cauze.

A mai trecut printr-o astfel de situaţie, imediat după absolvirea facultăţii, în momentul în care mi-am căutat cu disperare o slujbă. Atunci însă am bolit acasă.

Cu vreo două luni în urmă, m-am hotărât să părăsesc definitiv meseria de profesor. Brusc, am înţeles că nu mai am curajul să cunosc o nouă cancelarie, un nou colectiv de profesori pedanţi,

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003

ipocriţi, dispuşi să mă aducă pe calea cea dreaptă a pedagogiei. Şi, mai ales, nu mai am curajul să înfrunt, patru-cinci ore pe zi, sutele de ochi ai elevilor, monstrul pândind cea mai mică slăbiciune, cel mai mărunt prilej de a-mi sări în cap.

Efectele hotărârii de-atunci le resimt acum. Momentul îmbolnăvirii e cât se poate de nepotrivit (de parcă ar exista unul!). Încă puţin şi-mi terminam cartea! Am chiar şi promisiunea că va fi publicată, dar din cauza stării mele actuale, ceea ce se dorea a fi ultima povestire din volum s-a împotmolit pe la jumătate. Cu cât mă străduiesc să o apropii de un sfârşit, cu atât o încâlcesc mai mult. Păcat. Povestirea asta trebuie să facă legătura cu toate celelalte.

Am încercat să-mi ocup mintea cu altceva. Am la mine *Ulise*, romanul lui Joyce, pentru a-l reciti. Imposibil. Mintea îmi alunecă spre cartea mea neterminată.

Azi, doctorii mi-au interzis orice "activitate intelectuală" care să-mi macine neuronii. Ca să fie siguri de asta, mi-au luat toate cărţile pe care le aveam la mine. Cum să le spui că fluxul conştiinţei – ca să ne raportăm la Joyce – e cea mai periculoasă "activitate intelectuală"?

Vecinul de pat, un om în vârstă, vorbeşte mereu prin somn. Pomeneşte foarte des de un cal. Uneori, chiar treaz fiind, stă chircit, cu ochii rătăciţi, şi îndeamnă un cal fictiv: "Dee! Dee!". Am intrat în vorbă şi mi-a povestit că, nu demult, în drum spre târg, în timp ce traversa calea ferată printr-un loc nepermis, i s-a înţepenit căruţa pe linie. Până să deshame calul, i l-a omorât un marfar trecând în viteză. Asta l-a şocat atât de mult, încât de-atunci nu se mai simte om. Imaginea calului care se zbătea să fugă din faţa trenului nu-i mai iese din cap.

După accident s-a îmbătat criţă. Apoi, zicea el – s-a jurat că nu e nebun –, pe drumul de întoarcere, calul i-a apărut în faţă, mergând înainte, continuînd să-l conducă spre casă.

La lumina veiozei, am scris rândurile de mai sus. Dar de ce mărturisesc eu toate acestea? Parcă văd că o să mă asemănaţi cu vecinul meu de pat, din spital. Mă tem ca nu cumva, din nebăgare de seamă, să fi făcut din tine, dragul meu cititor, calul fictiv de care aveam nevoie pentru a-mi termina cartea.

Florin LĂZĂRESCU

Şase moduri de a-ţi aminti un cal

Editura LiterNet
2003